המודיע

בטאון אגודת ישראל העולמית — ירושלים

בס"ד יום ד', פ' תזריע כ"ט אדר ב' מ"ו (9 באפריל 86)
דף היומי: בבלי — גיטין ד'; ירושלמי — יומא כ"ח

שנה ל"ז גליון 10454
38 אג"ח כ' מע"מ

בריה"מ תספק לסוריה מטוסי מיג־29 ו־31 וטנקים

כווית — בריה"מ הבטיחה לאחרונה לסוריה לספק לה מטוסים מתקדמים מדגם מיג־29 ו־31.

העתון "אלראי אלעאם" הכוויתי מסר עוד כי 180 טייסים סורים מתאמנים זה 6 חודשים בבריה"מ.

משלחת סורית רמת דרג בראשות שר ההגנה הגנרל מוסטפה טלאס, תצא למוסקבה תוך כמה ימים כדי לדון עם המנהיגים הסובייטים על הספקת המטוסים ונשק אחר שעליו הוסכם בעבר, לרבות טנקים מדגם טי־80. (עמ).

ארה"ב מחדשת תיווכה במזה"ת

מרפי מגיע לישראל לאחר שיחות בקהיר

מאת סופרנו המדיני

אחת התוצאות הראשונות של ביקור ראש הממשלה ש. פרס בארה"ב, הוא חידוש הפעילות האמריקאית בנסיון לגשר בין ישראל ומצרים בשאלת טאבא. עוזרו הבכיר של שר החוץ האמריקאי לעניני המזרח התיכון רוברט מרפי הגיע לקהיר, שם קיים בירורים ראשונים בקשר לחילופי הדעות ומשם יצא לישראל להמשך התיווך.

כיום ראשון בשעות הערב המאוחרות, לאחר סיום ישיבת שרי העבודה בקשר להדחת מודעי, הופתעו העתונאים לראות את השגריר האמריקאי בישראל פיקרינג מגיע לביתו של ראש הממשלה ומסתגר אתו לשיחה ממושכת של שעה ומעלה.

כפי שמניחים מסר פיקרינג לפרס על החלטתו של שולץ לחדש את הפעילות האמריקאית לקידום הצדדים במזה"ת הן לגבי ירדן ובשלב ראשון ליישר את הניגודים בין ישראל ומצרים לניסוח שטר הבוררות בענין טאבא. שנתלווה לסגן הנשיא ארה"ב בוש עם התחלת סיורו במזה"ת הרחוק, התבקש לצאת מיד לאזור ולחדש את המגעים כדי לברר אם תהא תועלת בביקור דילוגים של שר החוץ האמריקאי עצמו.

בשעות הערב עמד מרפי להוועד עם ד. קמחי מנכ"ל משרד החוץ, ואין זה מן הנמנע כי בימים הקרובים יערוך מרפי סיור דילוגים בין ירושלים וקהיר בנסיון להשלים את נוסח שטר הבוררות. צוותי ישראל ומצרים לא הצליחו להתגבר על הניגודים למרות הדיונים שהתנהלו בשבועות האחרונים בשבוע האחרון הגיעו הדיונים למבוי סתום וראש המשלחת המצרית אף האשים בצורה פומבית את הנציגים הישראלים בסחבת מכוונת, ורק לאחר הפצרות הסכימו לחידוש הדיונים בעוד כשבוע ימים בתל אביב.

לדעת מקורות הקרובים למשרד ראש הממשלה מגלים המצרים נכונות להגיע לכלל הבנה, והם מקוים כי בסיבוב הבא כאשר בשיחות ישתתף גם א. שמיר מנכ"ל משרד ראש הממשלה, תושג התקדמות מספקת, שתאפשר הבאת הנושא לאישור סופי בקבינט המדיני המצומצם.

● קהיר — אמצעי התקשורת הטילו איפול על התמרדות שאירעה בכלא טורה באזור מעאדי שבפרברי קהיר. במהלך התקרית נשמעו קולות ירי.

נדחו התשובה וההצבעה בהצעה הקנטרנית לחקיקת שעון קיץ

היום ינסו תומכי הנהגת שעון הקיץ לחדש את הדיון הקנטרני ★ שר הפנים איים להסיק מסקנות עקב מהלכיהם של נציגי המערך להנהגת שעון קיץ

מאת צבי רוזן
כתב "המודיע" בכנסת

מליאת הכנסת סערה אתמול במשך שעה ארוכה עקב התפרצותו המבישה של יו"ר הכנסת, שלמה הלל, להכתיבי נציגי מפלגות השמאל ושר תומכים בהנהגת שעון הקיץ מסיעות המערך והתחיה, שביקשו לדון בדחיפות, כבר השבוע בשבע הצעות שבכלן הצורך לכפות על שר הפנים הרב יצחק פרץ את הנהגת שעון הקיץ חרף החלטתו נגד. יתכן מאד שהיום עוד יהיה המשך להשתלטות הפרלמנטרית של סיעות השמאל אשר תנסה להביא שוב לדיון במליאה בנושא הקנטרני.

כבר בשעות לפנה"צ כינסה ועדת הכנסת, כדי להחליט על שחרור מחובת "הנחה מוקדמת" של 60 יום לכל הצעת חוק חדשה המובאית לקריאה טרומית במליאת הכנסת. בסיוע פעיל של סיעות המערך והליכוד והתחיה שוחררו כל הצעות החוק בענין מחובת הנחה מוקדמת.

היו"ר הלל אף מיהר לשבץ את הדיון בהצעת חוק אלה, שאיש לא עיין בהם מראש כולל שרי הממשלה הנוגעים לענין, כמו שר המשפטים ושר הפנים, לסדר היום במליאה אחה"צ.

ראשון המוחים על צעד זה היה, שר המשפטים, משה ניסים, שכבר בטרם החל הדיון בענין שעון הקיץ פנה אל היו"ר התורן, תיכון, וסיפר בכעס גלוי: "נודע לי היום שיש דיון על הצעות חוק פרטיות. דבר מקובל הוא שלפי התקנון בכנסת או תקנון הממשלה, כל הצעת חוק פרטית. אני יושב כל הצעת חוק פרטית. מגיעה אלי כדי שיהיה סיפוק בידי להביא את קביעת עמדת הממשלה בסוגיא פלונית הדעת חוק פרטית אני יושב פה מהשעה ארבע — אמר השר ניסים באירוניה רבה — ומנסה לפחות לראות אם יעלה בידי לקרוא, ולו אותיות מחכימות, את הצעות החוק שראיתי ברשימה של סדר היום וזו זכות מובנת שלי ושל ממשלת ישראל, לפחות לקרוא את הצעות החוק. אני מבקש לאפשר לי זאת לפני שיהיה דיון בכנסת", סיים השר ניסים.

לאחר מכן נטלו את רשות הדיבור עוד חמישה חכ"ים. שהביעו מורת רוחם מהדיון בכנסת על נושא זה. ראשון היה ח"כ הרב פרוש (ראה דבריו בידיעה נפרדת) כל חמשת החכ"ים דיברו לא במסגרת הדיון אלא במסגרת תקנון הכנסת המאפשר הצעות לסדר. לאחר מכן החליט יו"ר הישיבה, דן תיכון, כי הוא מתחיל בדיון על הנהגת שעון הקיץ.

שר הפנים הרב יצחק פרץ היה נזעם ביותר עקב העלאת שבע הצעות חוק חדשות אלה בניגוד להחלטתו. הוא הודיע כי אם לא תהיה הצבעה במליאת הכנסת לא תהיה תשובת השר, שהוא צריך להשמיע. לאחר מכן אף הודיע כי הוא כועס במיוחד על חברי המערך (חריש, הכהן וחיים רמון) שהגישו הצעות חוק והם בקואליציה וכן הביע כעסו על חכ"ים דתיים כמו ח"כ גרשון שפט מ"התחיה" שאף הוא הגיש הצע"ח דומה בעד הנהגת שעון הקיץ.

פרס: לא אסוג מדעתי לפטורי מודעי
שמיר: הדברים מקרבים קץ הממשלה

בנאומו בפתיחת ועדת מפלגת העבודה, הביע פרס נחישות דעתו למצות את הדין עם מודעי ★ קורא לירדן לפתוח במו"מ עם ישראל ★ הביע הכרה בפלשתינים כעם ★ "נוסיף להעביר השלטון ביו"ש לידים ערביות"

ראש הממשלה שמעון פרס השמיע דברי ביקורת קשים על שר האוצר יצחק מודעי והסביר כי בתוקף סמכותו הגיע למסקנה שיש להעביר את שר האוצר מתפקידו "ומדעתי זאת אין בסמכותי ואין בדעתי לסגת" מר פרס אמר דברים אלה בנאום בפתיחת הועידה הרביעית של מפלגת העבודה אתמול בערב ב"בנייני האומה" בירושלים, ודבריו נתקבלו בתשואות ממושכות במשך כמה דקות על ידי צירי הועידה.

בועידה משתתפים כ־3000 צירים ואת האולם מילאו גם קהל אורחים ומוזמנים מן הארץ ומחו"ל.

ראש הממשלה אמר בנאומו כי לדעתו יש לקיים הרוטציה אך זאת בתנאי שיותר סעיפי ההסכם יקויימו. "מתברר שישנם שרים שעל ידי הכרזות מרחיקות לכת הם סיכנו את יכולת הפעולה של הממשלה וכירסמו במידת האימון המינימלית הדרושה כדי לנהלה באופן סדיר". ראש הממשלה ציין כי באמצע נובמבר שעבר שיגר מכתב לכל חברי הממשלה ובו באמר כי שר שנוקט סגנון שאינו מאפשר פעילות משותפת, שר שיצא נגד החלטות הממשלה ופעולותיה, נגד שר אחר או ראש הממשלה נוטל על עצמו אחריות לעצם קיום הממשלה. מר פרס ציין כי על הודעתו זו לא היה עורר בממשלה ולכן היא הפכה להסכמה ממשלתית וקואליציונית.

"שר האוצר הפר את כל הכלים האלה. הוא יצא נגד החלטות הממשלה. הוא השמיע דברים חמורים כנגד שותף ראשי בממשלה, ופגע ביכולת פעולתה המשותפת ועשה עצמו שר האוצר של צד אחד נגד צד אחר ונקט בסגנון שאין לו בסיס עובדתי ואין לו מחילה, כלפי ראש הממשלה. הוא עשה זאת לא בפליטת פה אלא בדרך של מערכה מאורגנת, ולאחר שהוזהר כבר קודם לכן על דברים חסרי שחר שהוא הטיח כלפי ראש הממשלה בתחום המדיני" אמר מר פרס.

מר פרס הוסיף ואמר כי ההישגים הכלכליים הם של הממשלה כולה, של העם כולו כולל ההסתדרות וכלל המעסיקים. "ליצחק מודעי חלק חשוב בהישגים אלה, אבל גם שר אוצר צריך להבין שכלכלה בנויה על אנשים שאינם רוצים להיות מובטלים ושניתוח כלכלי לא ניתן לעשות בצווים. גרידא אלא בהתדברות מתמדת ושביסוד הכלכלה מונח האימון בין השותפים ולא ההתנשאות של יחיד".

"פנינו לשלום במזה"ת"

ראש הממשלה הצביע על הגורמים המעודדים סכנות שבפניהם עלולה לעמוד מדינת ישראל ביחסיה עם המזרח התיכון הסובב אותה. "המזרח התיכון מצוי עתה על פרשת דרכים. הקנאות הדתית, אסטרטגיה של הטרור, המצוקה הכלכלית — כל אחת מאלה וכולן ביחד יכולות להתפרץ כהרי געש. קיימת סכנה שהמזרח התיכון כולו "יראה כלבנון אחת גדולה, אשר בה חברו יחד הקנאות השיעית, הטרור האשפי, וההרס הכלכלי למלחמת אזרחים אחת גדולה".

מר פרס הוסיף, כי אובדן ההכנסות מהנפט שהוא מקור הכנסה העיקרי של העולם הערבי וכן מלחמת איראן־עירק, שאינה רק מלחמה צבאית, אלא גם דתית והטרור הפושע והמתפשט, עלולים להביא את המזה"ת לשקיעה לתוך מרה שחורה, לאובדן אופקים ולהלך רוח אלים מאד. "כל אלה ממחישים את הסכנה שבפניה אנו עומדים".

ראש הממשלה הדגיש, כי ישראל מעוניינת במזה"ת של שפע ורגיעה הידברות ושלום, והוסיף "אנו נפעל במלוא כוחנו כדי לעודד אוירה של שלום ונחפש את הפתחים הדרושים להמשך תהליך השלום".

ראש הממשלה אמר, כי "אנחנו אומרים לשכנינו ממזרח, שאנו מוכנים לפתוח במו"מ ישיר ללא תנאים מוקדמים, כאשר אוזננו כרויה גם להצעותיהם. אנו אומרים לירדן שאנחנו מוכנים להסדרי ביניים ולפתרון קבע".

מר פרס הביע את אמונתו שהמלך חוסיין, אכן פניו לשלום. "היתה לו אכזבה מאש"פ, או יותר נכון מהנהגת אש"ף, אך לפי מה שידוע לי הוא לא אמר נואש מסיכויי השלום, ואנחנו מוכנים כל רגע לחדש עמו את המו"מ בכל המרץ, אם בדיפלומטיה שקטה או בדיפלומטיה גלויה".

אשר לפלשתינאים הכריז ראש הממשלה, כי "אנו מכירים בכם כעם ואין לנו כוונה לפגוע בכם או להשפיל אתכם" מר פרס הוסיף עם זאת כי "אתם לא תכריעו אותנו בטרור ולנו אין כוונה להכריע אותכם במלחמה, הדרך היא רק דרך של הידברות עם נציגים שלכם שישקפו את רצונכם בהסדר ולא ייצגו את האשליה שבאלימות".

מר פרס יחד דברים גם לכיוון מצרים והזכיר, כי הקבינט של ממשלת ישראל קיבל את עקרון הבוררות לגבי טאבה, תוך הענות לבקשה מצרית. "צריך לגמור בהקדם את ניסוח שטר הבוררות, כדי לסלק מכשול זה ולשחרר את האנרגיה הדרושה למעבר מחוזה שלום ליחסי שלום".

אשר לשטחי יהודה שומרון ועזה אמר ראש הממשלה, כי "נוסיף להעביר את השלטון המוניציפלי לידיים ערביות ונהיה מוכנים להעניק שלטון אזרחי עצמי לשטחים, תוך סיוע לפיתוח כלכלי ושמירת הגשרים הפתוחים "בשטחים יקויים מאמץ ליצור תנאי ביניים להסדרי ביניים" אמר ראש הממשלה.

הדיונים המעשיים של ועידת מפלגת העבודה הנוכחית יתחילו ביום ד' בבוקר בתל אביב

תגובת מ"מ רה"מ י. שמיר

מ"מ רה"מ י. שמיר אמר אתמול בערב, בצאתו מועידת מפלגת העבודה, כי דבריו של ראש הממשלה ש. פרס בועידה על השר מודעי היו חמורים ביותר, והוא חושש שדברים אלה קירבו את קיצה של ממשלת האחדות הלאומית (עתי"ם).

הגרעון המסחרי עלה ב־7.5% מינואר 86

היצוא ירד ב־2% ★ דאגה במשרדים הכלכליים

מאת סופרנו הכלכלי

בשלושת החודשים האחרונים עלה הגרעון המסחרי ב־7.5 אחוזים והיצוא ירד ב־2 אחוזים. יצוא סחורות נטו הסתכם בשלושת החודשים האחרונים ינואר־מרס ב־1,689 מיליארד דולר. נתונים מנוכים מהשפעות עונתיות מראים כי ברבע הראשון של 1986 היתה רמת היצוא נמוכה ב־2 אחוזים לעומת הרבע האחרון של 1985, וזאת לאחר עליית היצוא ברבע הרביעי לעומת השלישי ב־1.58 אחוזים.

במשרדים הכלכליים מובעת דאגה מסוימת מהעליה בגרעון המסחרי. משרד האוצר אומר כי הגידול בגרעון נובע בעיקר מהגידול ביבוא ברבעון האחרון כאשר ביצוא נשמרת פחות או יותר הרמה היחסית שהושגה ברבעון השני אשתקד.

באוצר מעריכים כי הגידול בביקושים הנובע בין היתר מעליית כח הקניה תרמו לגידול ביבוא וכפועל עקיף לגידול בגרעון. באוצר אומרים שלא צופים סטיה מהתכנון המקורי שכן על הגרעון ישפיעו ההוזלות במחירים בינלאומיים ובמיוחד במחיר הדלק. עם זאת מדגישים באוצר כי יש לפעול לריסון תקציבי ולמדיניות שכר מרוסנת כדי לשמור על רמת גרעון המאזן התשלומים שניתן להתמודד עימה.

סופרנו הכלכלי מציין כי ברבע הראשון של 86 הסתכם הגרעון המסחרי של ישראל בכ־472 מיליון דולר. היבוא נטו הסתכם בכ־2.1 מיליארד דולר והיצוא ב־1.6 מיליארד דולר.

שר החוץ המצרי מסר שדר בע"פ ממובראק לפרס

מאת סופרנו המדיני

בטרוס גאלי, סגן שר החוץ המצרי שהגיע לירושלים לעמוד בראש המשלחת של מפלגת השלטון המצרי כאורחי ועידת מפלגת העבודה, נפגש אתמול אחה"צ עם ראש הממשלה ש. פרס והביא אתמו מסר בעל פה מאת נשיא מצרים מובארק.

לא נודעו פרטים על תוכן שיחתם אולם כפי שמניחים הביע הנציג המצרי את תקותה של מצרים להשגת הסדר בענין שטר הבוררות לענין טאבא, אם כי הדגיש את העמדה המצרית העקבית, שאין סיכוי לפתרון סופי ללא פתרון הבעיה הפלשתינאית תוך הבאת כיבוד זכויותיהם

תחזית מזג האויר

מעונן חלקית, יתכן גשם מקומי.

הטמפרטורות: ירושלים 12 עד 19, צפת 10 עד 18, חיפה 16 עד 23, טבריה 15 עד 26, שומרון 12 עד 20, תל אביב 14 עד 23, באר שבע 12 עד 23.

מטעני חבלה בעפולה ובחיפה

מטעני חבלה התפוצצו אתמול בבוקר בעפולה ובחיפה, בפיצוץ בעפולה נפצע קל חייל שעבר סמוך למקום, ואילו בחיפה לא היו נפגעים ולא נגרם כל נזק.

הפיצוץ בעפולה אירע סמוך למקום שבו התפוצצו מטעני חבלה גם בעבר.

הפיצוץ בחיפה אירע סמוך לשעות הצהרים ברחוב פל־ים, מבואות בנין צי"ם בעיר התחתית.

כוחות הבטחון סגרו את האזור וחבלני המשטרה סרקו את המקום כדי לוודא שלא הוטמנו מיטענים נוספים. (עתים).

בכולל אברכים מצויינים
נשאר מקום לכמה אברכים מצטיינים
לפנות: בצרוף פרטים אישיים: ת.ד. 1155 ירושלים

המרכז הארצי למען טהרת המשפחה בישראל
בנשיאות הגאון האדיר מרן רבי שלמה זלמן אויערבאך שליט"א
רח' ישא ברכה 28 ת.ד. 5067 ירושלים
כוס תנחומים
לידיד מפעלנו איש האשכולות
הרב הגאון רבי שמשון רפאל ווייס שליט"א
ולכל המשפחה הכבודה שיחיו
בהלקח מהם הרעיה האם הרבנית הדגולה
הצדקת לאה ע"ה
המקום ינחם את כל האבלים עליה בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא יוסיפו לדאבה עוד
המשתתפים ביגונכם
הנהלת המרכז

מכון ירושלים
אוצר מפרשי התלמוד • בתי מדרש לאברכים
כוס תנחומים
הננו להביע את רגשי השתתפותנו בצערם העמוק של מכובדנו היקר, המסור והנעלה, כביר המעש ורב הפעלים לתורה ולתעודה הרה"ג
רבי שמשון רפאל ווייס שליט"א
ומשפחתם הכבודה
בפטירתה של האם, הרעיה הדגולה הצדקת
הרבנית מרת לאה ע"ה
בנחמת ציון וירושלים תנחמו ולא תוסיפו לדאבה עוד
הנשיאות ההנהלה

צרכנית יד עזרה בני ברק
לציבור הלקוחות הודעה חשובה
א. ההרשמה למצות עבודת יד מסתיימת היום יום ד'
ב. מכירת מצות הלפרין תתקיים ברח' שלמה המלך מיום א' ד' ניסן
ג. ההרשמה למצרכי פרות וירקות תתקיים אי"ה במשרדנו רח' ירושלים 10 ביום ה' א' ניסן וכן יום ו' ב' ניסן — יום א' ד' ניסן — יום ב' ה' ניסן בין השעות 9.00 עד 12.30 לפנה"צ ו־4.30 עד 6.30 אחה"צ
בכבוד רב ההנהלה

באזור ירושלים
מתפנים לשנת הלימודים מ"ז
למכירה או להשכרה
מבנים המתאימים למוסד חינוכי
עם פנימיה
פרטים 02־825269

למכירה
דגמים אקסקלוסיביים
לנערות מגיל 12-18
ביום רביעי 9.4.86
בשעה 20.00-22.00
ברח' הרצל 10 קומה שלישית
(מקביל להרצל וסוקולוב) בני ברק

לאור הביקוש העצום
תתקיים מכירה של
המכשיר החדשני
(אפקט אור יום)
לבדיקת תולעים ברגע
מחר א' ניסן בבני ברק משעה 4.00 אחה"צ ליד ביהכנ"ס איצקוביץ - ברח' ר' עקיבא
המלאי מוגבל
כל הקודם זוכה
פרטים 02־423752

לרגל סגירת העסק
והעברתו לר' עקיבא 124
מכירת חסול
של אלפי ספרים
ספרים בפגימות קלות
הנחה עד 50%
המכירה עד י"א ניסן הבעל"ט כל יום
ברח' רש"י 20 משעה 2.00 אחה"צ ועד 10.00 בלילה מוצש"ק משעה 8.30 עד 11.00
יום ו' סגור
הזריזים מקדימים

"והגדת לבנך"
הגדת הצדיקים הקטנים

מגיד...

בס"ד
גזור ושמור
מצות מובחרות
עבודת יד
03־796016 ב"ב צישינסקי
קבלת המצות בימים: ד' ניסן עד ח' ניסן אחה"צ מ־5.30 עד 9 רח' ר' עקיבא 92 (ליד גן ורשא)
הזריז נשכר!

חדש!

הספר המומלץ
לנוער החרדי
הנשר הגדול
הרמב"ם
תולדות חייו ופעלו מרהיב עין ערוך בטוב טעם
להשיג בחנויות לספרי קודש

Wonder World
עולם הפלא
בגדי תינוקות ילדים ונוער
הגיעו דוגמאות חדשות
חנויות המפעל: ר"ג רח' אשתורי הפרחי 2 (מול בית מרקחת גאולה)
ת"א: רח' וולפסון 11 פינת כפר גלעדי
ובחנויות המובחרות בבני ברק

נסיעות ברסלב
02־289775 מ־8.00 בבוקר
היום בשעה 1.00
נסיעה למירון בלבד (מקומות במיוחד למשפחות ולמלמדים, ולחלקאס)
ההרשמה חובה!!!

מהיר ירושלים
02־285103־4 83 מא"ש
היום ער"ח נסיעה
לחברון קבר רחל וחזור הודה בכותל
היציאה בשעה 2.30 מהמשרד

דרושה
פקידה עם ידע
בהנהלת חשבונות
★ תנאים טובים ★
להתקשר 02־824766 .703
ולבקש את יוסף

"טוב טעם"
שווק מזון בהשגחת הבד"ץ העדה החרדית ירושלים
לאחר מאמצים מרובים הצלחנו לייצר
חדש! חדש!
שניצל וקציצות דג
מצופה ומטוגן -
רק לחמם ולהגיש
עקרת הבית!
בימים אלו, כשאת עסוקה ביותר בהכנות לחג, חסכי מעצמך טרחה וקני שניצל וקציצות דג. את תהני, וגם בעלך וילדיך
להשיג בחנויות המובחרות למוצרי מזון
משווק ע"י "עסיס מן" שיווק בע"מ
רמת גן רח' ז'בוטינסקי 35 טל. 03־7511226/7/8/9

אשר צדיק
ק. ישמח משה
יפעת עמרני
ירושלים
מאורשים
בס"ד, אור לכ"ט אדר ב' תשמ"ו

שמואל קורב
בני ברק
חיה ויס
בית וגן ירושלים
מאורשים
בס"ד, ערב ר"ח ניסן תשמ"ו

משה יחיאל שטרן
בני ברק
חוה פייגי ברמן (אקרמן)
קרית אתא
מאורשים
בס"ד, ערב ר"ח ניסן תשמ"ו

הננו בזה להביע תודתי העמוקה
להרב ר'
משה אירנשטיין הי"ו
ראש עירית בני ברק
בהשתדלו לקרוא רחוב רחוב על שם
הגה"ק רבנו מסוכטשוב בעל
"אבני נזר" ו"אגלי טל" זצ"ל
בהרימו בזה כבוד התורה
ויהי רצון שזכות רבנו זצוק"ל תגן עליך
בכהונתך המפרכת והאחראית
רבת עמל ולאות ושתוכל לעמוד בה
כעתירת
ידי"נ ומוקירך יעקב מארוקו

עירית בני ברק
ברכת מזל טוב לבבית
להר' רפאל פנחסי
ומשפחתו הי"ו
סגן שר העבודה והרווחה
ותבר הנהלת העיריה
לרגל הבר מצוה של הבן
יוסף חיים נ"י
שפע אושר ונחת
משה אירנשטיין
ראש העיר

בית הכנסת הגדול "אור הצפון" מגן אברהם
רח' אבימ"ב 19 נוה צבי ירושלים
ברכת "מזל טוב"
לידידנו היקר רב פעלים לתורה ולחסד
העומד לימיננו בבנין ביהכנ"ס
הרב בנימין עמרני שליט"א
ורעיתו תחי'
לארוסי בתו המהוללה יפעת תחי'
עב"ג אשר צדיק נ"י
מבחירי תלמידי ישיבת חברון
יה"ר שיקימו בית נאמן בישראל לתפארת המשפחה
הגבאים והמתפללים

עירית בני ברק
קרן בני ברק לפיתוח
ברכת מזל טוב לבבית
להרב אברהם צבי
לייכטמן ומשפ' הי"ו
חבר הנהלת הקרן
לנישואי בנו יעקב הי"ו
שפע אושר ונחת
משה אירנשטיין
ראש העיר

פסח בא
הופיעה לשמחת "מבינים"
"פסח"
ההגדה המצוירת פרי מכחולו של
האמן הנודע
יוסי רוזנשטיין
מהדורה עממית מיוחדת
מספר עותקים מצומצם

ברכת מזל טוב לבבית
לידידי הנכבד והיקר, איש החסד ורב המעש לתורה ולתעודה
הרב חיים יצחק כהן הי"ו
ומשפחתו הכבודה שיחי'
לארושי הבת אסתר תחי'
בורא עולם בקנין ישלים זה הבנין לשם ולתפארת
וירוו מהם רוב נחת
הרב אלימלך ניימן ומשפחתו

דרושה דחוף
קופאית
לצרכניה, רמות־פולין
להתקשר לפנה"צ 02־284810

מוסדות סערט וויז'ניץ בארה"ק
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א רמת ויז'ניץ חיפה
ברכת מזל טוב חמה
מעומק לבנו לידידנו הנכבד, כביר המעש ורב הפעלים למען מוסדותינו הק'
הנגיד החסיד ר' יהושע חיים פישמן הי"ו
חבר הנהלת מוסדותינו הק' בארה"ב
וכל המשפחה הנכבדה שיחי'
לרגל נשואי בתם תחי' עב"ג שיחי' בשעטו"מ
יעזור השי"ת שהשמחה במעונם תשרה כל הימים ויזכו לרוות מהם ומכל יוצ"ח רב תענוג ונחת דקדושה עבגי"צ בב"א
הנהלת המוסדות

בחיים התורניים

400 תלמידות החנוך העצמאי התכנסו בירוחם להעלות זכרה של שרה שנירר ע"ה

— מאת רי"ש —

השעה 9.30 בבקר, המקום בנין המתנ"ס בירוחם, בפתח עומדות צבבות תלמידות ביה"ס ב"י של 'תורת משה' בירוחם, המצפידות לכל הנכנסות בשער את סמל הגב' שרה שנירר תשמ"ו. האולם לבש חג וכרזות מאירות עינים מקדמות את הבאים, כל כבודה בת מלך פנימה. בית יעקב לכו ונלכה באור ה', הבמה ערוכה ומוכנה ומורות ביה"ס שעמלו ימים על כל פרט ופרט עסוקות בשפצים אחרונים.

הכל יפה ערוך מסודר ומרשים, והנה מגיעות התלמידות עם המ־חנכות המורות והן כלן בכחול לבן, ויש גם בעטור של סמל צבעוני בקשוט של סרט עניבה סיסמה ודגל.

הכל מתישבים במקומות המ־סומנים להם ע"י ביה"ס המארח. הגיעו לכאן תלמידות כתות ד', ח' מכל בתי הספר של אזור הדרום; אופקים, אשקלון, באר שבע שכון ד' באר שבע מרכז, דימונה, חזון יחזקאל וקוממיות, ירוחם, תורת משה וירוחם, שושנת יעקב, נתיבות, נוה יעקב, ונתיבות, אהל חיה, תפרח ומעגלי צמות.

פתחה את הכנס המנהלת של ביה"ס תורת משה, חנה משה. היא ברכה את המפקחות המחנכות המורות ואחרון חביב את התל־מידות. תלמידה מירוחם הקריאה פרק תהילים ואת הפרק 'אשת חיל'.

כאן הועבר הכנס להנחיה של הגב' רבקה הודיק.

הגב' הודיק בנימה לבבית ובהתלהבות אמת אחלה לכנס שיהיה לשם שמים ובזה יביא לתוית כל רע בעולם, היא הובילה את הבנות לשירה משולהבת של 'ויעשו כלם אגודה אחת'.

הרב טוקרצינסקי ראש ישיבת ירוחם כבד את הכנס בנוכחותו ובברכתו. 'כנוס לצדיקים', אמר הרב, הנאה להם והנאה לעולם כולו, מה היתה מטרתה העקרית של הגב' שרה שנירר במפעלה בהקמת תנועת בית יעקב, המשיך הרב וענה, המטרה היתה לכנס את הבנות ולהביאן להיות ביחד וכך להתחזק בהשפעה ההדדית זה מזה וכך גם מטרתו של כנס זה.

להלן מצטט הרב את דברי ספר החינוך על הטעם להרבות בספור יציאת מצרים. הרי מזכירים יציאת מצרים כל יום, אלא, הטעים הרב דבריו מתוך ספר החי־נוך "האדם נפעל כפי פעולותיו ואחרי הפעולות נמשכים הלבבות וזה בין לטוב ובין לרע, הקב"ה שרצה לזכות את ישראל הרבה להם תורה ומצוות שירבו בפעולות טובות לכם דבוק בו"... זו היתה משר־תה של הגב' שרה שנירר לשמר על המסגרת של החנוך הטוב, להתרחק מכל רע ומאוס אפילו בבחינת 'אל תבט לאתרוג'" וסיים הרב בדברי חזוק ואמונה לקראת חג הפסח.

מר יהודה חניבר מנהל מחלקת החנוך של ירוחם הביא את ברכת יו"ר המועצה שבגלל טרדות השעה נבצר ממנו להשתתף בכנס. הוא קדם בברכה את ארבע מאות התלמידות והביא תקותו להמשיך ולהתמך בבי"ס של החנוך העצמאי 'תורת משה'.

הגב' הודיק מסרה את המק־רופון למפקחת הרבנית צפורה פרידמן, שהסיטה המקרופון לצדדין והביאה מלב אל לב את ברכת החנוך העצמאי לכנס זה. "אין עושים נפשות לצדיקים, דב־ריהם זכרונם", היא צטטה מדבריה של הגב' שרה שנירר 'שויתי ה' לנגדי תמיד', 'ראשית חכמה יראת ה'' והרחיבה דברים על תפקידנו תמיד וגם כשאנו לבד לעצמנו באין איש עמנו לשוות לנגד עינינו את צווי הבורא. אם בפרה אדומה שתי שערות פוסלות, הרי ביראת שמים פוסל כהוא זה, בין הטמא לטהור בין החיה הנאכלת לחיה אשר לא תאכל פוסל כחוט השערה שהוא ההבדל שבין נשחט חציו של קנה להשחט רובו, וזה שפוסל בין חמץ למצה אותה ספת דיו שבין ה' ל־ח'.

בשלב זה לקחה המפקחת הגב' רבקה שפירא את המשך הנחית הכנס. הודתה לגב' פרידמן על המשא המרגש, והביעה שמחה והתרגשות להיות שותפה לרא־שונה כמפקחת בכנס זה של אזור הדרום.

בזו אחר זו הזמינה הגב' רבקה שפירא את נציגות המברכות מכל בתי הספר. כמה מרגש היה לראות את התלמידות דוהרות ועושות עולות לבמה והברכה בידיהן, פעמים ברכת יחיד, פעמים ברכת שתים, והברכות מגוונות ועשירות מבע ויש מהן שזורות כמסכות קלות, התלמידות קוראות וקוראות דבריהן מתוך מגלה קלף ציור ותמונה, והגב' שפירא מקדמת כל אחת עם עליתה ומודה על כל ברכה בסיומה.

אכן, אפשר היה לאגד את הברכות כלן, לשזור יחדיו למגלת ספר כה יפים קולחים, קולעים וערוכים היו דברי הברכות.

כמו:
ושוב כמידי שנה בשנה / נעלה את זכרה של אמא שרה / בזמר בצליל ברנה / נביע נבטא ככל שנוכל תת / כי אמא שרה היא לנו תורה / כי אמא שרה היא לנו מורה / היא לנו דוגמא סמל מופת / לדרך המסורה־דרך האמת / תצא מכאן הברכה ותסוב / תחבוק את כל תלמידות בית יעקב / כה יוסף לנו אלקים וכה יתן /להמשיך בדרכה אמן ואמן.

וכהנה ועוד יותר מהנה שמענו לרוב.

מקהלת בי"ס בית יעקב באופקים נקראה אל הבמה, השמיעה שירים של רננים, קולות נעימים בלווי גיטרה מהמורה המארגנת הגב' קרן, בשלוב קריאה של מלות קשר.

סיום הכנס עמד בסימן הופעה של בי"ס הדסים תפרח. התלמידות הופיעו במסכת מרתקת משולבת במלל עשיר תכן ובשירים מאלפים ומות־אימים למאורע. דף השירים חולק לכל משתתפת.

את הכנס סיימה הגב' רבקה הודיק בשירה אדירה של 'כל העולם כולו גשר צר מאד... והעקר לא לפחד כלל, ועם ישראל חי". בסיומו של הכנס צוידה כל תלמידה בדף מעוטר של צואת מחוללת תנועת בית יעקב הגב' שרה שנירר, שהכנס נערך ליום ה־51 לפטירתה. לזכרה ולכבודה.

נפתחו חדרי תצוגה של טהרת המשפחה

2 תצוגות של פריטי חדרי החזקת מקוואות נפתחה לאחרונה על ידי המרכז הארצי לטהרת המשפחה בישראל. התצוגה מיועדת למנהלי מקוואות, בלנים ובלניות, בונים וקבלני מקוואות וכן לרבנים ומדריכים וועדי הדת בישובים.

תצוגה אחת מתקיימת במשרד מיחוד הנמצא בירושלים, ברח' סורוצקין 16, והשניה על שמו של הרב י.ד. אטינגר במשרדי המרכז הארצי ברחוב ישא ברכה בשכונת הבוכרים.

בחדרי התצוגה ניתן גם לקבל שירותי הדרכה וכן חומר ופרוס־פקטים בנושא של טהרת המשפ־חה. בתצוגה דוגמאות וצילומים של דרכי החזקת מקוואות והדג־מות לפתרונן של בעיות הצצות תוך כדי הפעלתם.

סיום הש"ס במחזור הראשון של כולל "בית "בית אהרן" בפ"ת יצויין בקרוב בחגיגה מפוארת

בקרוב תיערך חגיגה מבכבית לציון סיום הש"ס בכולל "בית אהרן" ללימוד ושינון ש"ס בפ"ת שבראשותו עומד האדמו"ר מפתח תקווה הרה"צ רבי אברהם פולק שליט"א.

הכולל שנוסד לפני כ־6 שנים, לומד במסגרת של 50 דף לחודש, מהאברכים הלומדים בו עומדים מדי חודש לבחינות אותם עורכת ועדת בוחנים הנהלה וחיצית. לבד מהבחינות החודשיות נערכות גם בחינות רבע־שנתיות על חזרה.

על האברכים נמנים בני תורה מופלגים ובני עליה שחלק מהם אף משתתף "במפעל הש"ס הכללי" של צאנז, וההתמדה בכולל היתה עצומה במשך כל השנים עד לסיומו של הש"ס כולו; לחלק מן האברכים נוצרה אפשרות להעלות על הכתב את חידושי תורתם תוך כדי הלימוד, ולמעשה למרות שהכולל מהווה מסגרת בקיאותית, לומדו את הש"ס גם מתוך עיון מעמיק בסוגיות השונות. גם בימי בין הזמנים חובה על האברכים לעמוד בהספק של 50 דף לחודש.

לבד מהכולל המצויין מהווה בית המדרש "בית אהרן" מגדלור לפתח תקוה כולה, ורבים מתושבי העיר נמנים על באי בית המדרש ופוקדים אותו בקביעות לתפילות וללימוד תורה, וליהנות מהאוירה החסידית המצויה שם, בעיקר בהתוועדויות שתנות במשך ימי השנה.

כאמור בראש חודש אייר תיערך חגיגה ברוב עם לציון המ־אורע באולמי "גילי" בפתח תקוה, בראשות גדולי התורה והחסידות, ובינתיים החלה ההרשמה למחזור השני שיתחיל מיד לאחר החגיגה.

הביקוש להתקבל למחזור השני גובר על כל הציפיות, ולמרות המצב הכספי הקשה עושה הנהלת הכולל מאמצים לביסוס המפעל כדי שיהא באפשרותה להיענות לפניות הרבות המצפיות את הכו־לל. ויתירה מכך: ההנהלה מעונ־יינת להרחיב את מסגרת הכולל ולקבל אברכים נוספים שירחיבו את גבולות הקדושה בעיר הסובלת בתקופה האחרונה מהתרפות המאבק על חילולי השבת. הר־חבתו של כולל שכזה, פיתוחו וביסוסו דווקא בימים אלה, מעניק־לכל המוסד הזה צביון אחר, אשר לבד מעצם לימוד הש"ס הוא מהווה חומה ותריס בפני מהרסי הדת למיניהם הרוצים להשתלט על העיר.

מפעילויות הועדה לקליטה רוחנית שע"י אגודת ישראל העולמית לפורים ולקראת פסח

מסיבות פורים

בהתאם למסורת, זה כ־14 שנה, מאז קימה של הועדה, התקיימו גם השנה מסיבות פורים מתאימות לרוח התה"ק במקומות הריכוז של עולי בריה"מ, בדרום הארץ ובצפונה, המנותקים מריכוזי חיים תורניים. כרגיל, מחכים המשתתפים בצמאון לבואו של נציג הועדה הי"ה הרב אהרן חזן הידוע ומוכר להם, ונהנים מאמרי פיו. מאות רבים השתתפו באירו־עים בעלי תוכן אלה. בכל המסי־בות הורגש כיבוד נאה והשמעו דברים מעניני דיומא, בהם הוסבר משמעותו הרוחנית של החג תוך כדי שימת דגש לדברים המעודדים לניהול חיים תורניים שלמים, אשר רישומם ניכר היה על פני המק־שיבים.

שיעורי תורה

מרכז שיעורי תורה שע"י הועדה ביקר בימים שלפני פורים במקו־מות שעורי התורה למבוגרים ול־נוער. בקרית־הרצוג, בשכונות הדרומיות בת"א, אור יהודה, באר־יעקב, אשדוד, אשקלון, באר־שבע על שכונותיה המרוח־קות. בכל המקומות חולק שי למגשיים. התלמידים כובדו במ־מתקים ובמגילה נאה לכל אחד. כן התקיימו בחינות לנערים המ־עודדות אותם בשל ההזדמנות הניתנת להם להפגין ידיעותיהם בתוכן לימודיהם המגוונים. ושהזמן גרמן. גם בפני הגברים הושמעו דברי נועם ועידוד. ביקורים כאלה ימשכו בע"ה בימים אלה בצפון הארץ מבתניה ועד נהריה, ויחולקו בע"ה למגשיים קמחא דפסחא, ולתלמידים שי לחג, בשילוב בחינות בחומר הלימודים.

רישום תלמידים

כמידי שנה, בעונת הרישומים לבתי ספר, עוסקים במלאכת קודש צ.פעילי: צוות עובדי הועדה, במ־לוא המרץ והמסירות, וכמו בעבר כן גם השנה, צפויות הצלחות ניכרות להעביר תלמידים למוסדות חינוך ולפנימיות חרדיות.

מבצע פסח

מהמפורסמים שבפעולות הועדה הם עריכת סדרי סדרי פסח מרוכזים בריכוזי העולים. אשר מטביע חותמם על חיי היום יום לכל ימי השנה, באשר נמנעים מלהגרר אחרי עושי סדרים שליליים. מאי־דך משפיעות עריכת סדרי לקשירת קשרים הדוקים נוספים עם משפ־חות שלמות הנמשכות, בע"ה, לחיי תורה שלמים, כאשר עינינו רואות לשביעת רצוננו מידי שנה.

הפניות אל הועדה מגיעות מלבד מהמקומות הקשורים אליהם בתמידות, גם ממספר ניכר של מועצות מקומיות וארגונים למי־ניהם, המבקשים עזרתה למבצע. מובן שלא על הדעת למאן ולא להענות לפניות אלה, והמבצע מקיף אלפי נפשות כ"י: סוגי העד־רה מתחלקות לשנים: א. עריכת סדרי פסח בניהולם של אברכים ת"ח יראי ד' על משפחות, הכולל סיפוק מזון בדרך כבוד, המכיל כל צרכי הסדר העולה על שלחן בית ישראל בליל התקדש החג. ב. חלוקת קמחא דפסחא: מצות, יין, וסכומים במזומנים בדרך של הצנע לכת, כיאות. הנהלת הועדה ישבה ודנה בכובד ראש על מקורות כס־פיים לכיסוי התקציב המתקרב לכ־18.000 $.

הועדה פנתה לנדיבי עם להצטרף ולקיים מצוות "מעות חטין"

כ"ק האדמו"ר מסקולען שליט"א חזר לארצות הברית

כ"ק האדמו"ר מסקולען שלי־ט"א סיים בימים אלה את ביקורו בארץ וחזר למקום מושבו הקבוע בניו יורק, לאחר ששהה כאן ארבעה שבועות.

הביקור הממושך הנחיל לח־סידי ומעריצי האדמו"ר חויה והתרוממות הרוח, הם שבתו במ־חיצתו את השבתות בהם שהה בירושלים ובבני ברק. חסידים ומעריצים אלה קשורים עם בית סקולען ברובם עוד מימי חיי אביו הגדול האדמו"ר זצ"ל, בסקולען, בצ'רנוביץ ובבוקרסט, בימי המ־לחמה ואחריה.

במהלך ביקורו בארץ סייר האדמו"ר במוסדות החינוך הפזו־רים בארץ שהוקמו על ידי בית סקולען ועמד על ההישגים של מוסדות אלה שהצליחו להציל ילדים רבים לתורה ולחסידות, כן ביקר אצלו תלמידים רבים מבוגרי המוסדות "חסד לאברהם" שמהם ממשיכים ללמוד תורה בישיבות הקדושות הגדולות.

האדמו"ר נפגש עם מנהלי המוסדות, התוודה לפניהם תכניות והבטיח להגיש מלוא העזרה כדי שיוכלו למלא את תפקידם. כן נפגש עם מספר עולים הזקוקים לעזרה בסידור דיור.

עם צאתו מן הארץ הביע את מלוא סיפוקו מכל מה שראה וקרא לא להסתפק במה שהושג עד כה, אלא להמשיך ולעשות. בין יתר התכניות שנבדקו במהלך הביקור היתה גם התכנית להקים מוסד חינוכי נוסף בבני ברק ולהרחיב את המוסדות הקיימים.

שר הפנים ביקר השבוע בבית הדר ציון והתקבל ע"י המנהלים המורים והתלמידים.

משה מיכאל צורן

ללמוד בחברותא עם כל הראשונים והאחרונים

לא עוד ספריות המתנכלות ללומדי תורה ולא עוד ספריות מחוץ לאיזור החרדי; "קרית הספר" בבני ברק, ספריה הכוללת רבבות ספרים, מהם נדירים ביותר שאינם קיימים בשוק, מאפשרת ללומדים הגות נעימה ונינוחה באולם גדול, כשהקיטלוגים והטבלאות השונות שהותקנו בספריה מאפשרות להקיף סוגיא מכל היבטיה ומקורותיה בתוך זמן קצר, עם התרחבותה של הספריה בקרית רמת אלחנן, ביקר בה סופר "המודיע", ומביא מרשמיו

פליאה גדולה קיימת בציבור החרדי מזה שנים רבות, שלא באה מעולם על פתרונה המלא. על ספרות הפרשנים האדירה על התורה, על הש"ס ומפרשיו ועל כל חלקי השו"ע והכרוך בו, אוצ־רות שהעם היהודי הוציא מקרבו במשך שנות גלותו — לא הוקמו ספריות רבות, כפי שנדרש באופן טבעי בפוטנציאל לכמות הספרים והשיבוצם. האי שאסור לקפח את הקיים. ספריות קמו פה ושם, ניסו לענות על הצרכים, אך לא מילאו את החסר.

אחת הספריות המשתדלת ככל יכלתה לענות על צרכיו של ציבור לומדי התורה, ומבחינות רבות כפי שיבואר, היא ספריית "קרית הספר", השוכנת כבוד בקרית רמת אלחנן מבני ברק. אודה ולא אבוש: גם כשהייתי מתגורר בקריה זו, לא ידעתי עד היום על איזה היקף אדיר של ספרים משתלטת הספריה ויותר מכך לא ידעתי על מגוון התחו־מים שהיא עוסקת בו.

הספריה ששכנה עד היום במקלט בית הכנסת המרכזי ברמת אלחנן, העתיקה מקומה למקום מרווח הרבה יותר, ובעי־צומו של מבצע העברת הספרים ביקרנו במקום וניסינו לעמוד על אופיה השירותים שהיא מעניקה לציבור הלומדים.

★ אוסף נדיר מסוגו

ואכן, לבד מרבבות הספרים ללא הנמה שיקבלו את פניך באולם הספריה, יש בה, ב"קרית הספר", דברים מיוחדים שאינם בנמצא במקומות אחרים.

הספריה מהווה אוסף של ספרים יחיד מסוגו בהיקפו ובסי־דורו, המרכז תחת קורת גג אחת רבבות ספרים בכל מקצועות התורה. כשבתוכם נמצאים נדי־רים ביותר, שהודפסו רק פעם אחת כל השנים ואין שום אפש־רות להשיגם כיום.

מארגני הספריה, ברצונם לתת למעיין אפשרות מירבית להשיג את מבוקשו, אזרו חיל לבצע סדר מושלם. הצוות העובד בתוך הספריה קטלג טבלאות מיוחדות במינן המסייעות ללומד לבצע בירור מקיף ביותר של הסוגיא או ההלכה הנלמדת; במה הדברים אמורים?

אברך מעוניין ללמוד הלכה מסויימת אך אין הוא בקי בכל הראשונים העוסקים בה, ובלעדי מקורות אלה, שלפעמים הם נפסקים להלכה, אי אפשר כלל להתחיל ללמוד. ב"קרית הספר" נמצאת בשלבי הכנה אחרונים טבלה של כל הראשונים — לפי סדר ההלכות בשלחן ערוך — העוסקים בהלכה זו או אחרת. מה שעל הלומד לעשות, הוא בסך הכל לפתוח את הטבלה ולהוציא מתוכה את הרשימה העוסקת בהלכה בה הוא עוסק.

טבלאות נוספות הוכנו בספ־ריה זו, שכולן נעשו במטרה להקל את העיון והכנת הסוגיא. תמיכותיהם הנלהבות של רבני העיר, ופרנסיה מעידים על חשי־בותם לתושבים ולציבור החרדי בכלל. חלק מרבבות הספרים נתרמו ע"י בעלי עזבונות וירושות ל"קרית הספר" המהווה כתובת מרכזית לאלה המעוניינים להעמדת ספרים לרשות לומדי התורה. באופן כזה נמצאים הספ־רים בשימוש מירבי וזו זכותם הגדולה.

פרט נוסף שחשוב לציינו הוא האפשרות לצילום והעתקת ספרים לכל המעוניין במחירים מוזלים. הצילום הוא נחוץ ביותר בהתחשב בעובדה שהספרים הם נדירים ואי אפשר להשיגם בשוק. ההתמחות הרבה שרכשו המארג־נים לצלם ספרים ישנים, מאפשרת אפילו "לנקות" את הכתמים הנמצאים לפעמים על ספרים ישנים.

באולם הגדול של הספריה תוכל למצוא תמיד מעיינים רבים שבאו לנצל שרותיה הטובים של הספריה. כמה מהם הביעו את הוקרתם, בתוספת טענה: "מדוע לא פרסמתם עד היום את עצם קיומה של הספריה, והיינו צרי־כים לכתת רגלינו לספריות רחו־קות, שם הכל מונח אחרת, למי שמתמצא קצת בעניינים אלה, וכל היחס אל בני תורה ולומדי תורה הוא שונה לחלוטין".

בין יתר הפעולות של הספריה הוקם לאחרונה מכון "מערבא" העוסק בהוצאת ספרים, כשבקרוב עומד להופיע ספר שיהיה נחוץ ביותר ללומדי שביעית, והוא שיטה מקובצת מלמעלה מ־600 ספרים שקובצו לכרך אחד, עם משנה שביעית, פירוש הרמב"ם והר"ש, צילומי סוגיות שביעית שבש"ס ופירוש הרא"ש השלם על המשנה. מכון נוסף "מהודו שמשי" עוסק בין השאר בהוצאה לאור של ספרים חשובים מגדולי חכמי הספרדים שאזלו מן השוק וכן בצילום מספר עותקים ממאות מספריהם לשם העמדתם לרשות הציבור בספריות ועבור מניים המעוניינים בכך.

★ השאלה ארצית של ספרים לכוללים ולישיבות וגם ליחידים

זמני פתיחתה של הספריה הם נוחים במיוחד, כשהמדובר הוא בלילות שבת ובערבים בכלל, שאז הזמן שהלומדים מעדיפים לישב וללמוד בשקט ובשלוה.

שירות נוסף של "קרית הספר" הוא השאלה ארצית של אלפי ספרים, בפרט לכוללים ולישיבות לתקופה ממושכת, אף למשך "זמן" שלם. כולל העוסק, למשל, במסכת כתובות, יכול לשאול בספריה את כל הספרים העוסקים במסכת זו, לרבות גם את הגמרות עצמן לכל חברי הכולל. ספריית ההשאלה הארצית, הקרויה "תורת חסד", קיימת כבר מזה 15 שנה, ומן הסתם אין כולל אחד באיזור המרכז שלא שמע עליה ושלא נהנה ממנה.

הציבור "שלנו" שלא התרגל כ"כ למושג ספריה, יכול לשבת כאן באולם הלימוד הגדול כשלרשותו ספרות עתיקה וענפה של כל הראשונים והאחרונים. אין ספק שיש בכך משום הרחבת הדעת גדולה. מארגני הספריה מתכננים למזג את האולם הגדול ע"מ שגם בימות הקיץ תהא השהות נעימה ונינוחה.

התמחותם של המארגנים בכל העניינים הקשורים בספרים ובספריות גרמה לכך שהקימו שירות ייעוץ וסיוע לספריות אחרות, ואכן ספריות רבות נעז־רות ב"קרית הספר" בבעיות ארגון, סדר וקטלוג הספרים וכן בבעיות אחרות. סניפים אחדים הוקמו במקומות אחרים בעיר, כמו בקרית הרצוג ובגבעת שמואל, שם נפתחו ספריות ליל־דים, תופעה המסייעת ביותר בידי תושבי המקומות הללו להכניס את הילדים לאוירה של תורה.

שרי הליכוד שבים ארצה

שרי הליכוד החלו שבים ארצה מחו"ל לרגל המשבר שפרץ במ־משלה.

שר התיירות אברהם שריר, שעשה כשבועיים בארה"ב ובאי־רופה, שב ביום ב' בלילה ואילו סגן ראש הממשלה, דוד לוי, עומד להגיע ביום ו'.

שר המדע, גדעון פת, טרם קבע מועד לשובו, אך גם הוא עומד לשוב עד סוף השבוע. (עתים)

מפה ומשם

מפעל להפקת קריש לייצור תכשירים רפואיים ייפתח בעין יהב

מפעל להפקת קריש (ג'לין) לייצור תכשירים רפואיים וקו־סמטיים יפתח בקרוב במושב עין יהב בערבה.

החומרים הדרושים לייצור זה יופקו מצמח האלדרורה הגדל במושב. על כך מסר מגדל ענף גידול האלדרורה במושב, אהרן איזקסון, בשיחה עם כתב עתי"ם בנגב. הוא הוסיף, כי הייצור במיפעל יוחל באוגוסט הקרוב.

צמח האלדרורה הובא למושב עין־יהב מטקסס. זאת למרות שעל פי מקורות קדומים הוא גדל בא־זור ושימש כתכשיר קוסמטי. במושב עין יהב מגדלים את הצמח כדי להפיק את הקריש מעליו. האלדרורה נראה כצמח קקטוס, אך 70 אחוז מתכולת העלים שלו הם קריש, בו משתמשים כתכשיר רפואי וקוסמטי. עד כה טרם זוהה החומר הפעיל בקריש, המורכב מ־99 אחוז מים ורק אחוז אחד חומר פעיל.

השימוש בקריש האלדרורה יעיל לטיפול בכוויות שמש ואש ושיכוך כאבים. מריחת הקריש על הגוף מסייעת גם להקלה ולמניעת התפשטות של מכת חום. יש המשתמשים בו כתכשיר להרגעת העור מעקיצות חרקים ודבורים, להקלה של כאבי פרקים, דלקת החניכיים ומיפולים קוסמטיים בעור, לשיפור הלחות שלו. בארה"ב מקובל גם לשתות משקה ממותק המופק מקריש האלדרורה, להורדת לחץ הדם. באחרונה החלו גם חולי סרטן לשתות את משקה האלדרורה כחומר לריפוי ממחלת הסרטן, דבר שטרם הוכח על ידי הרופאים.

מושב עין יהב משווק כיום שתילים של צמח האלדרורה לשימוש רפואי וקוסמטי ביתי וכן למכוני יופי. לקראת פתיחת מפעל הקריש במושב, שותלים בעין יהב 300 דונם נוספים של הצמח, נוסף על שטח ותיק של 100 דונם, ובתוך שנתיים מתוכנן להגדיל את שטחי גידול האלדרורה בעוד 500 דונם.

בימים אלה, אומר איזקסון, עומד המפעל לקבל מעמד של מפעל מאושר מהמרכז להשקעות ובתוך שבועות אחדים יוזמן ציוד הייצור עבורו. כבר עתה מתקבלות במושב הזמנות להספקת הקריש למכוני יופי בארץ וממפעלים לייצור תכשירים רפואיים וקו־סמטיים מחו"ל. בשלב זה לניסיון בלבד. רק בשבוע שעבר סופקה הזמנה של 100 ק"ג קריש אלדרורה למפעל בפיליפינים, המבקש לב־חון אפשרות יצור תכשירים מסוג זה.

עד כה הופק הקריש במושב בקנה מידה מצומצם, בהעדר ציוד מתאים להפקה בממדים מסחריים. אולם ההזמנות שהגיעו למושב לאספקת קריש היו מרובות יותר מכושר הייצור, ועל כך הוחלט עתה לפתוח מפעל עם ציוד מתאים להפקה בקנה מידה מסחרי. (עתי"ם)

קשר בין עישון לבין סיבוכים בכיב בתריסריון

הטיפול התרופתי בחולי אולקוס קשה יותר

יש קשר בין עישון לבין סיבוכים אצל חולי כיב בתריסריון (אולקוס). זאת אמר פרופ' שמואל אידלמן, יו"ר החברה הגסטרו־אנטרולוגית בישראל, ביום הבריאות הבינלאומי המוקדש בישראל למלחמה בעישון ובטבק.

פרופ' שמואל אידלמן אמר לכתב עתי"ם בחיפה, כי כיב התריסריון הוא מחלה שכיחה, הפוקדת כ־10 אחוזים מאוכלוסית העולם המערבי וישראל.

הטיפול בכיב זה הוא תרופתי ובדרך כלל הוא יעיל ומועיל, אבל אצל מעשנים הטיפול קשה יותר מחמת חוסר תגובה של מעשנים לטיפול השכיח. לפיכך מעשנים ממשיכים לסבול מכאבי הכיב ולעתים סובלים מסיבוכים המלווים בדימומים וסתימה של הקיבה. חולי כיב המעשנים מגיעים לעתים קרובות לצורך בניתוח, מחמת חוסר תגובתם לטיפול התרופתי המקובל.

בתשובה לשאלת כתב עתי"ם אמר פרופ' שמואל אידלמן, כי הפסקת העישון אצל חולי כיב תסייע רבות ליכולתם לנהל חיים תקינים, וככל שתקופת הפסקת העישון תגדל — כן תגברנה של החולה לטיפול התרופתי המקובל תהיה יעילה יותר.

מחקרים שנעשו בשנים האחרונות מצביעים על כך שהעישון גורם להחמרת מצבם של חולי כיב יותר ממזון חריף ואפילו יותר ממשקאות חריפים.

דרושות תרומות דם מאנשים שהיו חולים באבעבועות רוח

מבוקשות תרומות דם מאנ־שים שחלו באחרונה באבעבועות רוח או שלבקת חוגרת (הרפס). תרומות הדם נחוצות לשם ייצור פלסמה לטיפול בילדים עם הפרעות חיסוניות.

מנהלת בנק הדם במד"א, ד"ר שולמית בר־שני מסרה, כי מע־טים המבוגרים החולים באב־עבועות רוח, או שלבקת חוגרת, ולכן חשוב שכל מבוגר שחלה באחת משתי מחלות אלו — יתר־רום מדמו לאחר החלמתו, כדי שאפשר יהיה לעזור לילדים הנ־זקוקים לחיסון.

אבעבועות רוח היא מחלה נגיפית הפוקדת בעיקר ילדים. אם הם בריאים הם עוברים אותה בדרך כלל ללא כל סיבוכים. ואולם אצל ילדים עם הפרעות במערכת החיסונית — כתוצאה ממחלות כמו לויקמיה, מחלות כליות או טיפול תרופתי מיוחד — היא קשה ביותר ועלולה להסתיים במוות. הטיפול בילדים כאלה מתבטא במתן פלסמה מדם של חולה שהבריא לא מזמן. הטיפול מונע הופעת המחלה, או עשוי להקטין את חומרתה.

מגן־דוד־אדום יצא בפניה אל קציני רפואה ביחידות צה"ל ול־רופאי לשכות הבריאות המחוזיות ואחיות בתי הספר התיכוניים לשם איתור חולים לאחר החלמתם ממחלות אלו.

דיאטה דלת־מלחים לא מועילה ביותר להפחתת לחץ דם גבוה

למלח אין השפעה כה חזקה על עלייה בלחץ הדם, כפי שרבים, בהם מומחים, נוטים לחשוב, ומכל מקום, השפעתו על היווצרות יתר לחץ דם קטנה בהרבה מאשר שתיית אלכוהול או אכילת שומן, מכאן שדיאטה דלת מלחים אין בה כדי להועיל להפחתת יתר לחץ דם — כך עולה ממחקר על מחלות הדם הכלליות, שנערך בחסות אירגון הבריאות הבינ"ל.

על פי דיווח בשבועון הבריטי לעניני מדע "ניו סאיינטיסט", מעולם לא היו ראיות טובות שתמכו ברעיון שדיאטה דלת מלחים מונעת התפתחות יתר לחץ דם, או מפחיתה אותו בצורה משמעו־תית. רוב הנתונים שהביאו לרעיון שהורדה בצריכת המלח תביא לירידה בלחץ הדם, או תמנע אותה, נלקחו ממחקרים שנערכו על בעלי חיים, אולם מהמחקר המקיף שנערך עתה לא נמצא לכך אישור לגבי בני אדם.

במהלך המחקר האכילו החוקרים במשך ארבעה שבועות, זוגות הסובלים מיתר לחץ דם וזוגות בעלי לחץ דם נורמאלי, במאכלים דלי מלחים ובמזון עתיר מלח. התוצאות שהתקבלו הוכיחו בבירור, כי כל שינוי לא חל ברמות לחץ הדם של הנבדקים בתום תקופת המחקר.

עורכי המחקר מציינים, כי מן הראוי לבחון מחדש את היחס לדיאטות דלות המלחים, ולהתרכז בדיאטות אחרות, העשויות להשפיע יותר על הורדת לחץ הדם, כמו דיאטות דלות שומן, הימנעות משתיית אלכוהול ועוד. אלה, המסתפקים בהורדת המלחים תוך הזנחת דיאטות אחרות — מסכנים את בריאותם, מזהירים עורכי המחקר.

מפעל הפיס — שלושים ושלוש שנות פעילות לקידום החינוך והבריאות

מסכת ארוכה ומקיפה של בנין ויצירה, בתחומי החינוך והבריאות, מקופלת בשלושים ושלוש שנות הצלחתו המדהימה של מפעל ההגרלות "מפעל הפיס".

הקמת בתי ספר יסודיים, הקמת בתי ספר תיכוניים, הקמת כיתות בבתי ספר, שיפוץ וחידוש בתי ספר, החלפת מבנים מסוכנים, ריהוט וציוד ישיבות, רכישת או־טובוסים להסעת תלמידים, רכישת ריהוט וציוד לבתי ספר ולמוסדות נוער, הקמת מעונות יום לילדים.

הקמת בתי חולים, הקמת חדרי חולים, הקמת מרכזים רפואיים, רכישת ציוד ומכשור רפואי מתק־דם לבתי חולים, רכישת ציוד למ־רפאות, הקמת תחנות לבריאות המשפחה, הקמת תחנות לאבחון ושיקום ילדים, הקמת מרפאות שיניים, הקמת טיפות חלב, הקמת בתים לקשישים סיעודיים.

כל אלה ועוד, רשם "מפעל הפיס" לזכותו, בשלושים ושלוש שנות עשיה ופעילות רבת היקף למען אזרחי המדינה, למן הטף שזה עתה נולדו ועד לבני השיבה.

ראשית הדרך

גלי העליה ההמוניים המציפים את שערי מדינת ישראל עם הקמ־תה, מוצאים את מוסדות החינוך והבריאות, במצב מעורר חמלה. מערכת התשתית שהוקמה בשנות השלושים נועדה לספק את צורכי האוכלוסיה הקטנה של ארץ ישראל באותה עת. עתה היא קורסת תחת הנטל.

חמור מכל הוא מצבה של העיר תל־אביב. עיר זו קולטת נתח גדול מהעליה ההמונית והופכת למט־רופולין צפוף במושגי ישראל של אותם ימים. בית החולים "הדסה" שבעיר שהתאים, אולי, לצרכי תל־אביב של שנות ה־30 — שוב לא עונה לצרכיה. היו אלה, יש לז־כור, ימי צנע, קופת העיר ריקה וכמוה גם קופת הממשלה. כיצד איפוא, מגייסים כספים לפתור את מצוקת האוכלוסיה שמספרה מוכפל בתוך זמן קצר כל כך?

ראש עירית תל־אביב, ישראל רוקח, הגה אז את הרעיון: מפעל הגרלות עירוני שהכנסותיו יוקדשו להקמת מוסדות בריאות, סעד, תרבות וחינוך בעיר. לאיש בארץ לא היה נסיון בארגון מפעל הגר־לות שכן החוק המנדטורי אסר על קיום הגרלות למיניהן, כולל כאלה בעלות אופי פילנטרופי.

בן ציון ארגוב, גזבר עירית תל אביב ששהה באותה עת בבי־קור בארה"ב, נתבקש "לקפוץ" לשוויץ, בדרכו ארצה, ללמוד שם איך מפעילים מפעל הגרלות צי־בורי.

עם שובו ארצה, חיבר ארגוב תזכיר מפורט על טיבו, מבנהו, אופיו ושיטות ההפעלה של מפעל ההגרלות השוויצרי. תזכיר זה שימש בסיס עליו נרקמה תוכנית למפעל הגרלות ציבורי בישראל. את תוכניתו שלח רוקח בתא־ריך 7 בדצמבר 1949 לשר האוצר אליעזר קפלן.

תוכנית זו של י. רוקח היא שהולידה את השתלשלות המ־אורעות אשר הביאו בסופו של דבר להקמת מפעל הפיס בישראל. אולם, המטחנה הביורוקרטית טוחנת לאט ונצרכים היו לשנה וחצי של דיונים אין ספור, ועדות לרוב, תקוות ואכזבות לסירוגין ובעיקר — דבקות ללא סייג במטרה — עד שניתן סוף סוף: — בתאריך 26 באוגוסט 1951 — האישור הפורמאלי לרישומה של חברת "מפעל הפיס" אצל רשם החברות.

בשלהי שנת תשי"א, 14 באו־גוסט 1951, חתם שר המשפטים על רשיון ההפעלה המאפשר למפעל הפיס לארגן ולקיים הגרלות.

ב־20 באוגוסט החלה מכירת כרטיסי מפעל הפיס. תגובת הצי־בור היתה נלהבת. בתוך זמן קצר נחטפו כל 120,000 הכרטיסים שהונפקו להגרלה הראשונה במ־חיר לירה אחת הכרטיס.

בתאריך 16 באוקטובר 1951 נערכה ההגרלה הראשונה של מפעל־הפיס באולם אוהל־שם בתל־אביב. הפרס הראשון: אלף לירות ישראליות.

שנתיים ימים בדיוק מיום שה־ציע ישראל רוקח, ראש עירית תל־אביב, להקים מפעל הגרלות עירוני — היה מפעל הפיס לעובדה קיימת.

התפתחות בצעדי ענק

בשלושה חודשים לאחר הה־גרלה הראשונה בעקבות ההצלחה הגדילה הנהלת מפעל־הפיס את האמיסיה והפיצה 150,000 כר־טיסים.

עם ביצוע הפיחות הראשון בישראל בחודש פברואר 1952, מניע את הנהלת מפעל־הפיס "להקפיץ" את הפרס הראשון ל־2,500 ל"י. כעבור שנתיים הוכפל הפרס הראשון לסכום של 5,000 ל"י. האמיסיה גדלה והגיעה ל־180,000 כרטיסים להגרלה.

בשנת תשט"ו החל "מפעל הפיס" להתמקד על חזית נוספת: מצוקת בתי־הספר. העליה ההמו־נית הביאה עימה גידול ניכר במספר הילדים. המבנים הקיימים ברשת החינוך אינם מסוגלים לק־לוט מספר רב כל כך של תלמידים. פעם נוספת אין הרשויות המקו־מיות והממשלה מסוגלות להקציב כספים למבנים חדשים מה עוד שגם מצבם של חלק גדול מהמב־נים הקיימים מעורר חמלה. באין ברירה מונהגת משמרת שניה בשעות אחר הצהריים. המשמרת השניה פוגעת ברמת הלימודים ובהישגי התלמידים. הנהלת מפעל־הפיס נענתה לאתגר. הוחלט נערכו שינויים מתאימים בתוכניו של מפעל־הפיס. כאשר אלה נעשו הוחל במלאכה.

בתי־ספר חדשים נבנים במהי־רות. כיתות רעועות עוברו שיפוץ יסודי. הפיסט הקדוש "משמרת שניה" הלך והתמעט בהתמדה. בשנת התקציב 1955/6 השתתף מפעל־הפיס במימון להקמת בתי־ספר ושיפוץ כיתות בסכום של מליון ל"י. מכאן ואילך הלך הס־כום וגדל עד שבשנת התקציב 1960/61 הזרים מפעל־הפיס לח־זית החינוך כ־10 מליון לירות שהם יותר מאשר תקציבו למטרה זו של משרד החינוך ומשרד השיכון גם יחד!

בראשית שנת 1956 הוגדלה האמיסיה ל־250,000 כרטיסים, והנהלת מפעל הפיס החליטה לקיים את ההגרלות אחת ל־3 שבועות וכעבור שנתיים החליטה

כרטיס הגרלה של מפעל הפיס מסדרת ההגרלה הראשונה בתשי"א.

"יהודי" למכירת כרטיסים בראשית דרכו של מפעל הפיס.

ההנהלה על קיום ההגרלה אחת לשבועיים והגדלת האמיסיה ל־300,000 כרטיסים. חודש לאחר מכן יוצא מפעל הפיס עם חידוש נוסף, והפעם לראשונה פרס מיו־חד: דירה מרוהטת.

בראשית ינואר 1960 הופעל חידוש מעניין ומושך במתכונת ההגרלות עם הנהגת שיטת ה"יו־טא".

מזה כשנה נוצרה הרגשה בקרב חברי הנהלת מפעל הפיס כי מבנה ההגרלות דורך במקום וכי על יסוד התוכנית הקיימת, לא ניתן יהיה להרחיב באופן ניכר את מעגל המשתתפים בהגרלות. ההנהלה חיפשה רעיון חדש ומקורי אשר גם יהיה פשוט ובעל יכולת משיכה של המוני משתתפים חדשים.

הממונה על המלוות במשרד האוצר ד"ר לנדאו, הביא עימו משוויץ את רעיון ההגרלה המי־דית אשר הופעל בהצלחה רבה על ידי מפעל ההגרלות שם. השיטה מבוססת על הצמדת ספח סמוי אל הכרטיס. עם פתיחת הספח נחשף המספר המודפס בתוכו אשר מקנה למשתתף זכות לזכות מזכיה מיידית. הפטנט נקנה ממפעל ההגרלות השוויצרי ומופעל ע"י מפעל־הפיס.

התוצאה היתה פנטסטית. מתוך 300,000 הכרטיסים שהונפקו להגרלה הראשונה עם ספח ה"יוטא" לא נמכרו 12 כרטיסים בלבד!

תכנית ה"יוטא" זכתה להצלחה גדולה ולאחר שלושה חודשים הוגדלה האמיסיה ל־400,000 כרטיסים. באותה תקופה עבר "מפעל הפיס" למשכנו החדש ברח' הפטמן בתל אביב, ולראשו־נה נערכה הגרלה באולם הגרלות מיוחד שנבנה בבנין ומאז נערכות כל ההגרלות באולם זה אחת לש־בוע.

במקביל נוצר צורך להחליף את ציוד ההגרלות המיושן, ששוב לא ענה על צרכי הפיס. מכונת הגרלה חדשה "לוטה", שקצב עבודתה מהיר ביותר, נרכשה בגר־מניה והופעלה החל מהגרלה זו.

לוטו — ההגרלה המשנית שהופכה לגר־לת הכותרת

בשנים תשכ"ו־כ"ז חל מפנה מדאיג בהיקף מכירות הכרטיסים של מפעל הפיס.

ממשלת ישראל הכריזה על תוכנית המיתון בתוך כך מתחילה להסתמן ראשיתו של המפנה המ־דיני הגדול שתחילתו תקופת הכוננות והמשבר מלחמת ששת הימים. עם ישראל מגייס ומכירת כרטיסי הפיס יורדת, לראשונה בתולדות המפעל, לכדי מחצית האמיסיה.

הנהלת מפעל־הפיס מודעת לעובדה שיש להזרים "סם מעורר" למפעל ההגרלות, על שולחן הד־יונים עולה הצעה שנבחנה ע"י ההנהלה עוד בקיץ 1960: הלוטו.

ההצעה שנבחנה באותו שלב, לא היתה להנהיג הגרלה בהיקף המתי כמו הגרלת הפיס, אלא משהו צנוע יותר אשר יהיה קשור בהגרלת הפיס הרגילה. הגם שתוכנית זו, אשר נקראה בשם "ניחושון" לא היתה זהה למבנה הגרלת הלוטו שהונהגה מיד לאחריה, ניתן לראות בה את השלב המכין שלפני הפעלת הגרלת הלוטו.

פעם נוספת "צללה" הנהלת מפעל־הפיס אל תוך סבך הביו־רוקרטיה. אולם, הפעם התהליך היה קצר הרבה יותר. הוקמה ועדת 3 שרים: האוצר, המשפטים והפ־נים אשר אישרה בתוך זמן קצר יחסית את בקשת מפעל־הפיס. הכנסת אישרה הוראת הרחבה לחוק ההימורים. והלוטו נולד.

בשלהי תשכ"ח הוחל בהפצת טופסי הלוטו ומחיר משבצת אחת נקבע ל־25 אגורות. כעבור עשרה ימים נערכה הגרלת הלוטו הרא־שונה. כאשר הפדיון מההגרלה הראשונה הגיע לסך — 110,897. ל"י.

התרעננות נוספת — "חיש גד"

בחורף תשל"ט הוחל בהפצת כרטיסי "חיש־גד". באמיסיה הראשונה 500,000 כרטיסים. המחיר לכרטיס — 15 ל"י. ההצעה הראשונה להנהיג הגרלה נפרדת, שתתבסס על שיטת הזכיה המיידית הועלתה לראשונה ע"י ד"ר לנדאו, במהלך ישיבת ההנה־לה ב־13 במאי 1968. למעלה מ־10 שנים חלפו עד שהופץ כר־טיס ה"חיש־גד" הראשון.

תחילת הרעיון בנסיון לאימוץ השיטה הרומנית: הגרלת "מעט־פון". לפי שיטה זו נמצא הכרטיס הזוכה בתוך מעטפה אטומה שעם פתיחתה יכול הרוכש לבדוק מיד אם כרטיסו זכה. מאמצים רבים הושקעו בלימוד השיטה הרומנית ובהכנות להפעלתה בארץ. אולם, משרד האוצר לא אישר את התוכ־נית והשבית בכך את הרעיון כולו ל־5 שנים תמימות.

בסוף קיץ 1975 הציע י. אורן לחשוב מחדש על ארגון הגרלה המבוססת על זכיות מיידיות. הפעם — על בסיס כרטיס אשר החלק שעליו מודפס המספר — יהיה סמוי וייפתח רק לאחר קניית הכרטיס. שוב הוגשה התוכנית לאישור משרד האוצר שעכשיו פעל במהירות ואישר את התוכנית בתוך פחות מחודש ימים. כעבור מספר חודשים אישרה אותה גם ועדת הכספים של הכנסת.

עכשיו ניגשו לבדיקת שתי שיטות קיימות: השיטה השוויצרית והשיטה האמריקאית. ההחלטה נפלה על אימוץ השיטה האמריקאית ועל מר משה טלמון הוטלה המלאכה להתאים את

(המשך בעמוד ה)

המחבלים הפלשתינאיים בירדן מנהלים פעילות נגד ערפאת

רבת עמון, — מחבלים פלשתינאיים המוצבים בירדן פועלים לקרע בארגון "פתח", שב־ראשו עומד יאסר ערפאת.

על המרד הודיע ביום שני אחד ממנהיגי המחבלים, הגנרל הפ־לשתיני עטאללה עטאללה, המ־כונה אבו זאין, אך הוא הכחיש כל התערבות מצד ממשלת ירדן בפרשה זו.

הגנרל עטאללה ואנשיו ניהלו לאחרונה מערכה עויינת כלפי ערפאת בתוך מחנות הפליטים בירדן, והאשימו אותו בניצול לרעה של סמכויותיו.

במערכה זו הטילו על ערפאת את האחריות לניתוק הדו שיח בין ירדן ואש"ף ולמבוי הסתום אליו נקלעו שיחות השלום.

ערפאת, מצידו, הציע 3 פעמים לאבו זאין להפגש עמו בקהיר, בכווית או בתוניס, כדי לשוחח עמו על תביעותיו, אמר מקור מקורב לאש"ף ברבת עמון.

לא מכבר שיגר ערפאת את אחד מעוזריו הבכירים, סעיד כמאל, לרבת עמון כדי לשוחח עם אבו זאין ולפעול למען תיווך.

מקורות מהימנים לערפאת אמרו כי אבו זאין ביקש לשוא ממורדי "פתח" בדמשק לתאם עמם את מהלכיו.

אולם, אחת התביעות של אבו מוסה, מנהיג מורדי פתח, היתה דווקא הדחתו של אבו זאין, אותו האשים בשחיתות.

חוגים פוליטיים ירדניים מג־דירים כ"בעיות פנימיות" את חי־לוקי הדעות בתוככי פתח, ואומ־רים כי אלה אינם נוגעים לממלכה הירדנית.

הגנרל עטאללה עטאללה, חבר המועצה הצבאית של "פתח", הוא קצין ירדני לשעבר שהצטרף לארגוני המחבלים ב־1970. הוא עזב את ביירות ב־1982 בעת גי־רוש המחבלים, ולאחר מכן הת־גורר בקהיר. לפני ימים ספורים חזר לרבת עמון. (עצ)

דף

האכזבה מן המשטר החדש בהאיטי

רק מעטים עברו מאז נמלט הנשיא ז'אן קלוד דובלייר לצרפת, ושוב מלאים הרחובות באלפי אזרחים נסערים המפגינים נגד השלטון החדש. נראה שההמהומות פרצו משום שסבלנותם של תושבי האי פוקעת. הם יחלו לכך שה־משטר החדש, בראשותו של הגנ־רל הנרי נאמפי, יחל לטפל בבעיות הבוערות של המדינה המושלת והעניה, אך לדעת ההמונים אין השליטים החדשים מפנים תשומת לב מספקת לבעיות אלה. הניצוץ שהצית את זעם ההמונים היה מקרה חריג שאינו קשור לבעיות המטרידות באמת את המדינה: קצין צבא צעבי שרכבו ניזוק בתאונת דרכים עם אוטובוס, קרא לחיילי יחידתו והורה להם להכות את נהג האוטובוס שהיה מעורב בתאונה. חבורת התחבורה הכריזו על שביתה כללית והתושבים נקהלו ברחובות. יחידות הצבא פתחו באש על ההמון ולפחות 7 אנשים נהרגו. ההמון הגיב בזעם רב. המשטר לא הטיל עוצר על הבירה פורט־או־פרינס. הקצין והחיילים שגרמו להפגנות לא נענשו כלל.

נראה שהקסם שבכינוי "האיטי החדשה" פג. התושבים כבר בצעדיו הראשונים. העם קיוה בכל ליבו שיעשה צדק בעבריינים המו־שחתים והאכזרים של הרודן שנמלט, ובכל אלה שסרו למש־מעתו והיו שותפים לפשעיו הח־מורים. במקום להטות אוזן לרחשי לב אלה של האזרחים, סייע נאמפי והקצינים העוזרים על ידו להללו להמלט מן האי. קולונל אלברט פייר, שנודע לשימצה בעיני הא־סירים הפוליטיים, הורשה להמלט לברזיל. מאדאם מקס אדולף, שהיתה ראש משטרת הבטחון, שכונתה "טונ־טון מקוט", עזבה אף היא את המדינה בברכת השלטון, כנראה לארה"ב.

לו היתה המנהיגות החדשה מתפנית לגשת לריפוי חליי הכ־לכלה, ניחא, אך רוב תושבי האי סבורים שכל שקבלו מן המשטר היו הבטחות ותו לא. התושבים ציפו לתכנית שתקל על האבטלה הכבדה ותעלה את רמת החיים באי, אך מאומה לא קרה. ארה"ב, שהיתה שותפה לשידול דובלייר לעזוב את האי, הפשירה אמנם 26 מיליון דולר, מענק סיוע שהיה מוקפא בעת האחרונה, אך לא ניצלה את כח השפעתה כדי לדרבן את נאמפי להתמודד עם הבעיות האמיתיות.

אין ספק שאת הקולר למרבית הקשיים הכלכליים יש לתלות בצוארו של הנשיא הקודם — דובלייר. שר האוצר הנוכחי, מרסל לגאר, גילה בתחילת החודש שדובלייר גבה לעצמו דולר אחד מכל שק קמח שיוצר באי, ויש לזכור שמספר שקי הקמח השנתי הגיע ל־2.5 מיליון. כמו כן דרשה משפחת הנשיא 50 סנט מכל שק מלט שנמכר. מנהלי מפעלים לסוכר ולשמן מאכל ידועים גם הם לספר על דמי שוחד וסחיטה שהועברו למשפחת הנשיאות במשך שנים. גביה זו של דמי חסות העלתה בשיעור רב את מחיריהם של מוצרי הצריכה הללו ואחרים במדינה העניה ביותר בחצי הכדור המערבי. נתגלה גם כי ממשלת הרפובליקה הדומיניקנית השכנה שילמה לנשיא דובלייר 2 מיליון דולר לשנה בתמורה לכך שיספק פועלים האיטיים לקטיף השנתי של קני הסוכר. המשטר הבטיח לשים את ידו על אוצרות דובלייר ולהחרימם, אך לא עשה מאומה. היתה גם הבטחה להחזיר לסאנטו דומינגו את 2 מיליון הדולר שנת־קבלו בשנה זו, אך גם הבטחה זו עוד לא בוצעה.

לא כל תושבי האי מורידים חוסר סבלנות. כמה מנהיגים פו־ליטיים, וביניהם יו"ר המפלגה הקומו־ניסטית רנה תאודור, שחזר לאח־רונה מגלותו, מתחו ביקורת על ההפגנות ואף האשימו גורמים זרים בהתססת המפגינים. הם פנו אל אזרחיהם בבקשה לתת לקבו־צה השלטת הנוכחית שהות והז־דמנות לבצע את מדיניותה. אבל ישנן גם גישות שונות. סילבין קלוד, מנהיג המפלגה הנוצרית־דמוקרטית, למשל, התבטא באגנן שנראה להם אחוד ומקובל על ההמונים. לדבריו הוא נותן 15 יום כדי להתחיל לשים את ידם על אלה שהיו שותפים לביצוע פשעי הנשיא דובלייר.

סערת הנפש הפוקדת את תושבי האי משקפת את שאיפתם לזכות כבר בתחילתה של תקופה חדשה, שתמחה את זכר הימים שעברו ואת חשכת תקופת דובלי־יר. הרבה מהם מזהים שאיפה זו עם הרצון להפטר גם מנאמפי, שאף הוא קשור לשלטון דובלייר. הפרשנים משוכנעים שאם לא יבוא מפנה דרסטי, יחריפו המ־הומות ויביאו את המדינה שוב אל סף ההתמוטטות הכללית.

רק ימים מעטים עברו מאז נמלט בתאונת דרכים עם אוטובוס, קרא בתאונה. חבורת התחבורה הכריזו רב, המשטר הטיל עוצר על ה"חדשה" פג. התושבים החדשים עתה מנאמפי שיכריזו על לוח זמנים החלטי ומדוייק לאישור חוקה חדשה לאי ולעריכת בחי־רות כלליות. בעקבות ההפגנות נערכו כבר חילופי גברי בצמרת השלטון, ואין זה מן הנמנע שנאמפי עצמו יאלץ בסופו של דבר לצאת את ארמון הנשיאות ולחזור לבסיסו הצבאי.

המשטר החדש הנחיל לאזרחי האיטי אכזבות כבר בצעדיו הראשונים. העם קיוה בכל ליבו שיעשה צדק בעבריינים המושחתים והאכזרים של הרודן שנמלט, ובכל אלה שסרו למשמעתו והיו שותפים לפשעיו החמורים. במקום להטות אוזן לרחשי

לו היתה המנהיגות החדשה היתה שותפה לשידול דובלייר משפחת הנשיא 50 סנט מכל שק מלט ליטיים, וביניהם יו"ר המפלגה הקומו־ניסטית רנה תאודור, שחזר לאח־

מסיבת עתונאים עם הקוסמונאוטים הסובייטים בחלל

קאלינינגראד — הקוסמונאוטים הסובייטים קיימו מסיבת עתונאים ביום שני עם כתבים מן המערב שהורשו בפעם הראשונה להכנס למרכז החלל הסובייטי בקלינינגראד צפונית מערבית למוסקווה. העתונאים ראו על המקרנים את הקוס־מונאוטים שהשיבו על שאלות ומתחו ביקורת על מערך ההגנה נגד טילים של ארה"ב ("מלחמת הכוכבים") ודנו בבעיות אחרות.

בעת מסיבת העתונאים חגה תחנת החלל "מיר" בה הם נמצאים מעל בריה"מ ומעל האוקינוס השקט.

במסיבה השתתפו שני הקוסמונאוטים ליאוניד קיזים ולאדימיר סולוביוב. הם הזכירו את אסון מעבורת החלל האמריקאית "צ'לנג'ר" בחודש ינואר ואובדן שבעת אנשי הצוות שלה.

מנהל טיסת החלל האלוף ריומין ויתר ראשי תכנית החלל הסובייטית מסרו על התכניות בקשר לתחנת החלל "מיר" אשר שוגרה לחלל בחודש פברואר כבסיס לתחנת חלל סובייטית קבועה גדולה.

מסיבת העתונאים הזאת היתה חלק מן החגיגות לציון 25 שנות הטיסה המאויישת הראשונה לחלל של הקוסמונאוט יורי גאגארין.

תחנת מעבדת החלל הסובייטית נמצאת בעיר תעשייתית באיזור סגור לזרים.

בעת ביקור העתונאים בתחנת המעקב נראו 40 פקחים שישבו ליד מסכי וידיאו ועקבו אחר המסע בחלל של תחנת "מיר" ורכב החלל הוותיק יותר סאליוט 7 תג סביב כדור הארץ במסלול סמוך. קיזים וסולוביב כבר נמצאים על תחנת החלל מזה שלושה שבועות. הם נשאו עמם מצלמת טלויזיה והראו לעתונאים באמצעותה את הנעשה בפנים. בין היתר הציגו אולם התעמלות עם מתקנים שונים והראו את הקאבינה שיש לכל אחד מהם.

כאמור השמיעו הקוסמונאוטים את הביקורת הסובייטית הסטנדרטית על התכנית האמריקנית להצבת מערך הגנה נגד טילים בחלל, קיזים ציין כי תכנית החלל הסובייטית אינה מכוונת לשום מטרה צבאית.

בס"ד

יום תפלה

על המאורעות האחרונים בארה"ק, הגזירות נגד הדת היהודית, ורק נגד הדת היהודית ונושאי דגלה. ובזמן האחרון בעוונינו עלה המות בחלונו. תלמידי חכמים עולי ימים, הולכים לעולמם ומשאירים אלמנות ויתומים ר"ל.

ומאליו נשאלת השאלה, למה עשה לנו ה' ככה, וכי עביד הו"ו קב"ה דינא בלא דינא, אבל לדאבוננו אמנם חטאנו, גם מחננו אינו נקי מהכיעור ומהדומה לו, יצר המחלוקת מבעיר האש ומכלה כל חלקה טובה הי"ר, והיינו למשל ולשנינה בפני יושבי קרנות.

לכן אנו מכריזים על ערב ראש חדש ניסן הבעל"ט
יום רביעי כ"ט אד"ב

ליום תפלה כללי

בו נשפוך צקון לבנו לפני שומע תפלה בבתי כנסיות ומדרשות וביחוד ע"י שריד בית מקדשנו

הכותל המערבי

שיאמר לצרותינו די, והשקט והשלום ישרור במחננו, וישלח לנו את אלי' הנביא מלאך השלום ומשיח צדקנו בב"א.

בד"ץ אגודת ישראל
ירושלים ת"ו

תמורת תיווכו במשבר "פרס־שרון" קיבל הרב פרץ יחס עוין; מה יהיה המחיר הפעם?

משברים בממשלת האחדות הנוכחית — לא נוצרו רק בשבוע שעבר, עת אמר יצחק מודעי על שמעון פרס שהוא "ראש ממשלה מעופף" וכי "אינו מבין דבר בכ־לכלה". משברים היו בה גם קודם לכן וכל עצם הקמתה של הממש־לה הנוכחית הינו תולדה של משבר אחד גדול שנוצר לאחר הבחירות לכנסת ה־11.

מה שכן, המשבר הנוכחי, הינו השני בסדרת המשברים שלבשו לפחות לפרק זמן מסויים אופי רציני שהיה בו כדי להפיל את הממשלה. המשבר הנוכחי עדיין לא הסתיים. בשלב זה, גם המערך וגם הליכוד מחופרים בעמדותיהם. הוכרזה רק הפסקת אש, שתוקפה מיום שני ועד ליום ראשון הקרוב. המערך ופרס מצהירים כי מנוי וגמור עמהם שיצחק מודעי לא יהיה עוד שר האוצר. סף ההת־פשרות, לדעת המערך: החלפת תיקים בתוך הממשלה. הליכוד ושמיר מצהירים: לא בא בחשבון. מודעי ממשיך לשמש כשר אוצר או שאין ממשלה.

המשבר הקודם נגרם בעטיה של פגיעה מילולית שפגע שר התעשיה והמסחר אריאל שרון בשמעון פרס. שרון הגדיר את פרס כאדם בעל חישובים ציניים גם בעת שמדובר בנושאים בטחו־ניים, ואת ממשלתו של פרס, בה גם הוא חבר, הגדיר "ממשלה רופסת ומתרפסת". פרס, בשעתו, רצה ללכת עד הסוף. הוא הכריז כי מנוי וגמור עמו לפטר את שרון מהממשלה. שרון ביקש להתנצל, אך פרס עמד על שלו. כך התנהלו העניינים ימים מספר.

כמו גם במשבר הנוכחי, שמעון פרס הבין זמן קצר בלבד לאחר שהכריז על המשבר — כי טעה. גם פרס וגם שרון ביקשו לרדת מן העצים הגבוהים עליהם טיפסו, אבל שיקולים של יוקרה וכבוד מנעו מהם מלעשות זאת באורח עצמאי. את שניהם הציל לא אחר מאשר שר הפנים הרב יצחק פרץ, שבמאמצים רבים הביא לאיזו נוסחת פשרה שהותירה לשני האישים את הדמיון והאשליה כי כבודם לא נפגע.

הרב פרץ, בראותו את מועקתם של פרס ושל שרון, הסכים להקריב את כבודו הוא — והעיקר שתשרוד הממשלה ולא תיפול על דברים של מה בכך, ללא טעם וללא תכ־לית. כולם, גם המערך וגם הליכוד, הודו בסופו של תהליך כי לולי הרב פרץ היו שניהם יוצאים וידי־הם על ראשם כתוצאה מן המשבר המלאכותי. גם פרס וגם שרון, גם המערך גם הליכוד, העניקו ברכת תודה ויישר כח לשר הפנים, שעשה את מה שאינו מוטל עליו ופעל למענם.

אלא שנקפו הימים — והכרת התודה הפכה לבגידה מחפירה וסטירות לחי מצלצלת. לפני ימים אחדים, מילא הרב פרץ אחר סמ־כות המוקנית לו כחוק, ולאחר בדיקה וחקירה הורה על נסיון משך שנתיים של אי הפעלת שעון קיץ. הרב פרץ מילא אחר כל המ־תבקש ממנו בחוק. הוא אפילו לא החליט נגד שעון הקיץ, אלא רק הורה לקיים נסיון בן שנתיים כדי ללמוד על תועלתו או אי תועלתו של השעון מתוך נקודת מבט של אי־הפעלתו.

וראו מה עושים לו עמיתיו, אותם הציל בשעתו מבושות ומ־שטויות? — הם היום לועגים לו. הם טופלים עליו ועל הצבור החרדי כולו עלילות. הם פוגעים בו אישית, ומנצלים את המעמד כדי לפגוע ולעפר בעפר את כבודם של גדולי ישראל. הם הופכים אותו לקרבן צבור, אשר בפתע פתאום, במסע מאורגן מופנים לעברו כל חיצי הזעם האפשריים.

ברשעות מדהימה, בציניות שיש בה יותר מאשר קורטוב של אכזריות — הם מבקשים לנשל אותו מסמכויותיו. משמיעים לעברו ביטויים וכינויים שהם גרועים בהרבה מאשר אם היו אומרים עליו שהוא "שר פנים מעופף". ואותו שמעון פרס, האיש שנפגע מכל ביטוי שאינו הולם, לא רק שאינו מוחה בידי שרי מפלגתו אלא גם מעודד אותם ומ־ארגן להרב פרץ דיון ממשלתי מיוחד בו יהא עליו לעמוד כנאשם בפתח ולהתגונן: פרס, לאחר "עיון מעמיק", בדק ומצא כי דמו אדום יותר מדמו של הרב פרץ.

כראש ממשלה רציני, ה"מבין בכלכלה", הוא מצא שהעובדה שהרב פרץ דתי היא הנותנת לפגוע בו בכל העולה ברוחו של "ישחל בדרך". בכך, ממש סמוך למשבר הנוכחי, הוא "פורע חוב של כבוד" להרב פרץ,.. אשר בשעתו הצילו מבזיונות מיותרים...

שמעון פרס, מבקש השבוע להבהיר מה יתוסף אל השר פרץ ואשר על כן הוא מעניק עידוד למשה שחל שיפגע בשר הפנים, בה בשעה שהוא תובע פיטוריו של שר אוצר מצליח ש"העיז" לפגוע בו עצמו.

* * *

המסר הזה חשוב הפעם ביותר גם בגלל הסיבה שהסיכוי לפתרון המשבר המלאכותי הנוכחי הינו במאמציו של ח"כ הרב אברהם יוסף שפירא, יו"ר ועדת הכספים של הכנסת. מן ההיבט הזה, דומה שאין כל סיבה שבעולם שדוקא אנחנו נהיה אלה שמשתדלים שהממשלה לא תפול. ההיפך, נראה יותר מדויק: דוקא אנחנו חייבים לדאוג שהממשלה הזו תיפול ויפה שעה אחת קודם.

אלא מאי? — קיימת סכנה לפיה רווחת האזרח בארץ והסיכוי לשקם הכלכלה הפוגעת בכל חלקה טובה אינה מאפשרת הפלת הממשלה בשעה זו והובלת הצבור כולו למערכת בחירות יקרה מב־חינה כספית ומשמיצה מבחינה עניינית באם זו הסיבה להפלתה.

לזכותו של הרב שפירא, בב־קורה זו, ניתן לזקוף את העובדה שהוא אינו מחזר אחר לשכות שני האנשים שבעטיים המשבר, אלא שהללו באים אליו, ללשכתו, כדי לנסות ולהעזר בשרותיו הן הא־ישיים והן מתוקף תפקידו כיו"ר ועדת הכספים שנושא משרד האוצר ותפקוד הממשלה במישור הכלכלי מעניינים אותו.

אך יחד עם זאת, בראותנו את הרשעות שאיפיינה את הנוגעים בדבר בהתייחסותם המחפירה אל הרב פרץ בפרט והצבור הדתי בכלל, חובה לפחות להתריע או להתכונן נפשית למטר האבנים שינתך על ראשנו מיד בתום הטי־פול במשבר.

ביום שני בערב, במזנון הח־כ"ים, אמר לנו במרירות אחד מהחכ"ים הרציניים ביותר של מפלגת העבודה: "ר' אברהם (הרב שפירא) הוא אדם חכם. אצלו בחדר גם שני קרשים יכולים לע־שות שלום ביניהם ולהגיע לה־סכמה. אני חושב שיש לו סיכוי להצליח במלאכה הקשה שנטל על עצמו — מאחר וכל הצדדים כבר מבינים שעשו שטויות. מה שכואב לי, שיום אחד לאחר מכן, חברי ואני נמשיך לפגוע בו ובכם כתוצאה מן האוירה הציבורית השוררת במדינה"...

אנו, על כן, מוצאים לנכון להעביר את המסר...

תודה לכם, פרס ומודעי

המריבות בגן הילדים הממשלתי — אין בהם כדי להעסיק אותנו יותר על המידה. כשאנחנו היינו בגן וילד אחד פגע מילולית בילד אחר, הורתה הגננת לילד הפוגע לבקש סליחה מן הילד הנפגע ובכך נסתיימה הפרשה. בגן הילדים הממשלתי הדברים, כך מסתבר, אינם כה פשוטים. בגן הממשלתי פגיעה מילולית גורמת למשבר, זאת בתנאי שהנפגע הינו מן הילדים המיוחסים.

אבל בכל זאת, יש לנו איזה ענין עקיף במשבר המצוי עדיין בעיצומו. מציאות היא, שהנוער במדינה — דוקא לומד אודותנו קלוקל מן המדווח לו מתוך חדר הישיבות הממשלתי. מילות גנאי שהושמעו ליד שולחן זה, הפכו למכת מדינה, עד שכל צעיר במדינה זאת חוזר עליהם השכם והערב ובבלי משים תודר סגנון גס וזול ל"סלנג" הרחובי בארץ.

מה שמיוחס לשר הבריאות מרדכי גור, שאמר זאת נגד שר האוצר יצחק מודעי — (ולא היה מזה משבר) — הינו ביטוי מבעיל שכל המדינה החילונית, בנעריה ובזקניה חוזרת עליו משל היה איזו פנינת לשון מכובדת. קוראי "המודיע" פטורים מצרתה של מלה זו ובביטוי זה, מאחר ואמונים על התרחקות אפילו מן הדומה לכיעור וכל שכן מן הכיעור עצמו. אבל, מי שבעל כורחו מצוי ברחובה של עיר נתקל בו לדאבת נפשו על כל צעד ושעל.

מנקודת היבט זו, המשבר הנוכחי יש בו כדי לתקן. יצחק מודעי אמר על שמעון פרס שהוא "ראש ממשלה מעופף". שמעון פרס נעלב. הוא עשה משבר. כלי התקשורת והפרשנים למיניהם דשים במשמעות המלה "מעופף" הלוך וחזור, בוקר וערב. יש לנו איפה סיכוי סביר, שמילת הקישור "מעופף" תחליף את אותו ביטוי גס וזול שקנה לו שביתה מאז ההתבטאויות הקודמות בממשלה.

אם כך יהיה, מי יודע, אפשר וכדאית היא הפלת הממשלה הנוכחית כדי לטהר את הלשון שיש בה אם היא כעורה לזהם את האוירה. אשר על כן, אנא מכם מר פרס ומר מודעי: אל תתפשרו מהר, אל תסיימו את הפרשה תוך יום־יומיים. תמשיכו לדוש בה איזה שבוע או שבועיים לפחות כדי שהצבור המתחנך לאורכם יקלוט את המסר, יקבל את שינוי הנוסח...

י. גושן

גם אוסטריה מבקשת את מסמכי האו"ם על ואלדהיים

וינה — אוסטריה ביקשה ביום שני גישה לתיקים של האו"ם העשויים לזרוק אור על פעולותיו בזמן מלחמת העולם השניה של מזכיר האו"ם לשעבר קורט ואלדהיים.

שר החוץ ליאופולד גראץ, שמסר על כך במסיבת עתונאים, אמר כי שגריר אוסטריה בארה"ב יבקש מן האו"ם את התיקים העלולים להאיר את מעשיו של ואלדהיים באותה תקופה נוכח הידיעות הסותרות שהגיעו בענין זה. המדובר בתפקיד שמילא ואלדהיים בצבא הגרמני בבלקנים בסוף מלחמת העולם השניה.

עוד אמר שר החוץ כי אוסטריה תבקש גישה למסמכי הקונגרס היהודי העולמי, לפיהם היה ואלדהיים מעורב בפשעי מלחמה.

גראץ אמר כי ואלדהיים הסכים לצעד הנוכחי והוסיף כי היוזמה באה מצידו של נשיא אוסטריה רודולף קירשלאגר, שהודאג נוכח ההאשמות שפורסמו כנגד ואלדהיים ואשר צוטטו על ידי הקונגרס היהודי העולמי.

מר גראץ סיפר להלן כי קיים מגעים עם נשיא הקונגרס היהודי העולמי אדגר ברונפמן וזה הבטיח להעמיד לרשותו מסמכים שטרם פורסמו, בתנאי שאוסטריה גם תבקש גישה דומה לתיקי האו"ם.

כידוע כבר קיבלה ישראל רשות לעיין בתיקי האו"ם ובעיקר לבדוק את הדו"חות הועדה לפשעי מלחמה, כדי להוכח אם אכן ואלדהיים מעורב בהם.

תיק האו"ם על ואלדהיים ייפתח ביום רביעי

מרכז האו"ם — התיק של ועדת פשעי המלחמה של האו"ם על מזכיר האו"ם לשעבר קורט ולדהיים יימסר ביום רביעי לעיון של ממשלות ישראל ואוסטריה, אמרו פקידים של האו"ם.

דובר של האו"ם מסר לכתבים, כי נציגים של אוסטריה וישראל יורשו לצלם את המסמכים בתיק ולדהיים.

מכתב האו"ם שהעניק לאוסטריה רשות לבחון את התיק היה דומה לזה ששוגר ביום שישי לשגריר ישראל באו"ם, בנימין נתניהו.

היה רק הבדל אחד, שכן במכתב אל השגריר האוסטרי באו"ם, קרל פישר, צויין כי ביקש רשות בשם ממשלתו "ועל פי בקשתו המפורשת ובהסכמתו של ד"ר קורט ולדהיים".

במכתבים אל השגרירים צויין, כי הגישה לתיק ניתנה מתוך הבנה כי תוכנו סודי ביותר.

מצפים שחומר יודלף

התיקים של ועדת פשעי המלחמה של האו"ם ניתנים לעיון רק לממשלות, עפ"י בקשותיהן, ותוך שמירה קפדנית על סודיות.

אולם, משקיפים אמרו כי אין להם כמעט ספק שאם יתגלה חומר מרשיע לגבי ולדהיים, הוא יודלף לציבור.

בין סקוט, בריטי המכהן כסגן היועץ המשפטי הראשי של האו"ם, עושה עתה סידורים כדי שנציגי ישראל ואוסטריה יוכלו לעיין בתיקים של ולדהיים. תיקים אלה נמנים עם כ־40.000 תיקים אחרים השמורים בארכיון האו"ם בניו יורק.

גילויים חצויים

הקונגרס היהודי העולמי פירסם ביום שני בניו יורק מסמכים גרמניים ממלחמת העולם השניה, שלדבריו מאשרים את ההאשמות כי מזכיר האו"ם לשעבר ידע על גירושם של יהודים יוונים למחנות המוות הנאציים.

בחודש שעבר טען ולדהיים, כי שמע רק השנה על גירוש היהודים היוונים.

הקונגרס היהודי הכריז "הגילוי של מסמכים אלה הוא בעל תוצאות מזעזעות על טענותיו של ולדהיים. הם מדימים את טענתו שלא ידע על גירוש היהודים, והם מוכיחים כי הדו"חות על הגירושים למחנות המוות הועברו במפורש למחלקת המודיעין של עצמו".

הקונגרס היהודי העולמי מסר כי המסמכים הנאציים נתגלו ע"י חוקריו בארכיון הלאומי האמריקאי בוושינגטון.

אחד המסמכים, מה־15 ביולי 1944, מדבר על גירוש היהודים לאיים רודוס וכרתים. המסמך השני, מה־11 באוגוסט 1944, דיווח על התגובה היוונית המקומית על הגירושים.

יהודי יוון מזועזעים על הגילויים בדבר ולדהיים

אתונה — יהודים ביוון הביעו הזדעזעות מההאשמות החדשות בדבר מעשיו של מזכיר האו"ם לשעבר ולדהיים בימי הנאצים, ומנהיגם אמר כי הוא יפרסם בקרוב הוכחות חדשות לגבי הפולי־טיקאי האוסטרי.

כמעט כל הקהילה היהודית של סלוניקי, שמנתה 50 אלף נפש לפני המלחמה, וכ־15.000 יהודים מאזורים אחרים ביוון נשלחו ע"י הנאצים למחנות השמדה. כיום חיים ביוון כ־5000 יהודים, רובם באתונה.

יוסף לוביגנר, נשיא המועצה היהודית המרכזית של יוון, אמר לכתב רויטר ברדיו קלארק, כי הוא יפרסם ביום רביעי מסמכים נוספים, שיוכיחו כי ולדהיים, אם כי לא היה אחד המסותים על גירוש היהודים, "לא היה אדם חסר השפעה" בכוחות הכיבוש הנאציים ביוון.

"כל סאלוניקי ידעה"

ליאון בן מיור, נשיא הקהילה היהודית של סלוניקי, המונה כיום כאלף נפש, אמר לכתב רויטר כי היה משוכנע ע"י מסמכים שהראו לו עתונאים אוסטריים, כי ולדהיים היה מסופח למטה הצבאי הנאצי בסלוניקי ב־1943, וזו בפרבר של עיר זו.

הוא סיפר כי יהודי סלוניקי גורשו למחנות המוות בין מארס והקיץ של 1943 ב־16 רכבות עמוסות. בעיצומם של הגירושים יצאו הרכבות מדי 3 ימים.

בן מאיור אמר "לא יתכן כי הוא חי קילומטרים ספורים ממרכז סלוניקי ולא ידע שרכבות מעבירות יהודים — כולל ההורים שלי — מדי שלושה ימים.

"לא יתכן שלא ידע כי סלוניקי התרוקנה משליש מאוכלוסייתה. כל סלוניקי ידעה על גירוש היהודים", הדגיש. (ע"ר)

מכתבים למערכת

חזרה אל המקור

הלשון השניה בקדושתה לאחר "לשון הקודש" — אותה שמרו בני"י רק לדברי קדושה, כתורה ותפילה, — הינה בודאי שפת האידיש, הנקראת בלשון חביבה "מאמע לשון".

ה"מאמע לשון", שליוותה את הילד היהודי מעריסתו עת שרה לו אמו את "שיר הערש", עומדת עדיין לנגד עינינו.

המלים הערבות לילד בבואו לחידר ללימוד א"ב, את השאלות ב"חומש סעודה", את הטייטשים בחומש, את ההבנה במשניות ואת הפלפול בגמ', כולם היו בלשון האידיש העסיסית.

המצב כיום הוא שונה, שפת הלימוד של רבים מבתי התלמוד היא בלשון המדוברת, והחן שליוה את האידיש עד כה, איננו.

ע"כ שבעתיים התודה והברכה להנהלת רשת גני הילדים של "בית יעקב" — אשר נקטו יוזמה זו כבר השנה השניה אשר ישנו גן ילדות אשר השפה המדוברת בו היא ה"אידיש", והכל ברמה המובחרת של "בית יעקב".

ומכיון שמפרסמים עושי מצוה, מצאנו לנכון אנו ועד ההורים של תלמידות כתות הגן באידיש, להביע את רחשי לבינו והודותנו להנהלה, ובראשם להרב גולדקנוף, לצוות הגננות המסורות, על עבודתם הקדושה והפוריה.

עקיבא מנחם ביילנט
ישראל ברים
גדליה משה גולדמן
מרדכי וינשטוק
יצחק קאסמאן
שמואל קלצקין
אברהם מאיר שורץ

בשם הורי התלמידות.

*****

"לשרוף את הזוסים"!

כשסיסמה במרכז העיר זועקת לשרוף אותנו, אנו משפילים עינים ומהרהרים במניעיהם של הציירים הללו ולנגדנו צצים ועולים דברי הפרופסור ירמיהו ברנובר: "שיש כפיה חילונית והיא מתחילה עוד בבית הספר". ברנובר על תפיסתם של החילונים את הדתיים היהודים אומר: "אם הש־קפתו של התלמיד מתפתחת בבי־ת"ס שמוריו מלמדים כי התורה היא משהו ישן וכדומה, גדולים סמנו את חופש ההחלטה... אותם ילדים חולים מבחינת היהדות... הם פוגשים יהודים דתיים שה־מושג עליהם נרכש בצורה בלתי נכונה בבתי הספר הם חושבים עליהם כבעל יצורים מוזרים"... (השאלה והתשובה דף 31).

כי מאתנו לא נקלע למשל בק־ריאת ילד רך לאביו: "אבא, הנה דתי מהטלויזיה" "אמא, למה יש לו קרניים"... מחויותנו היא לשב־דבר ומכאן עד לשריפתנו הדרך אינה רחוקה כל כך. מליון ילדים שאינם יודעים "שמע ישראל" גדלים למליון אזרחים בעלי יחס בוטה לדת כדתיים, מפתחים סלידה מן הכיפה השחורה, המ־גבעת והגלימה, חשים במין מחנק דתי מכל הקודש והיקר בישראל ובסתר לבם רוצים היו לראותנו אפר בכבשן ת"י.

שלושת המילים האיומות שצ־וירו בכתלה הבוהק של ישיבת מנחת יהודה בירושלים, מחייבת אותנו לעשות הכללות מרחיקות לכת על הנוער החילוני, מודיו ההדיר; התקשורת הארורה מכל אחד היא אולי יותר ממוסיקת רקע לאותה רוח עועים והתייחסות שטנית לתורה הקדושה ולשומרי מצוותיה.

האם זו פצצת זמן או שבירת שיא וסוף דרך, במלים אחרות, הנכתבו לנו עוד הפתעות משאותם היוקדת, מתפתחת היא השנאה או שמא ההתפתחות דיה ולא תחריף יותר? כלל אמרו חכמינו: "כשי־יהודים יורדים עד עפר" ומן העפר הרי לא ניתן ליפול עוד מה גרוע ממפגשים חינוכיים עם ערבים שכעדות חכמינו הם שפלים שב־אומות (בשום אופן לא נסתיר דברים קדושים אלה!); או מה גמור יותר מ"הזדהות נפשית" עם נער שהרג ברם קר את הודיו ואחי־יותיו; ושמא ישנה נפילה גדולה מפורנוגרפיה על כל גבעה גבוהה ותחת כל תתוה רעננה?!

ובכן, זהו סוף דרכם.

גדליה אור

השר פרץ קורא לממשלה לכבד החלטתו בעניין שעון הקיץ

השר פרץ קורא לממשלה לכבד החלטתו בעניין שעון הקיץ

"אם חושבים להטיל פחד על מישהו בעניין שעון הקיץ לא מצאו את האיש הנכון. אני פונה לממשלת ישראל לכבד שר ולא להתערב בענייני משרדו, כשהוא נהג לפי אמות מידה ציבוריות".

"אנו הציבור החרדי", הוסיף השר, "עם קשה עורף ולא ניבהל מאיומים. לא אעבור לסדר היום על עלילת הדם שהעליל עלי השר שחל כאילו בגלל החלטתי יהיו יותר הרוגים בתאונות. אני מצפה שראש הממשלה לא יתן גיבוי לשר שמעליל על שר אחר. לפי תחשיבי משרד האנרגיה, אי הפעלת שעון קיץ יגרום להפסד של 4.2 מיליון דולר בלבד, בשעה שחשמל חינם לעובדי חברת החשמל עולה למדינה 9 מיליון דולר. זאת בשעה שהממשלה מעבירה מיליוני דולרים לקופת החולים ולסולל בונה", אמר השר.

השר פרץ נפגש עם ראש המועצה המקומית יגאל יוסף וסייר בעיירה כשלוש שעות. במהלך סיורו שמע על דרישת ראש הממשלה לפטר את השר מודעי ואמר: "אני מאד מקווה שיימצא פתרון גם למשבר הזה ושלא יהיה צורך להקים ממשלה צרה. ראש הממשלה שמעון פרס כבר הוכיח בעבר שהוא יודע להתע־לות מעל התבטאויות מהסוג הזה ואני מניח שהוא מעוניין בהמשך שלמות הקואליציה". (עתי"ם)

מאות רבנים בהספד של "אגודת הרבנים" באמריקה למרן הגר"י קמינצקי זצ"ל

באולם הגדול של בית אגודת הרבנים באיסט־סייד של מנהאטן, התקיימה לא מכבר עצרת־זכרון גדולה, בהשתתפות מאות רבנים, לרגל הסתלקותו של מרן הגר"י קמינצקי זצ"ל, ששימש במשך עשרות שנים כחבר נשיאות אגודת הרבנים דארה"ב וקנדה.

לעצרת ההספד הגיעו חשובי זקני הרבנים, הזוכרים עוד את הנפטר הדגול מימי סלובודקה, כאשר כבר שם, בהיותו אברך צעיר לימים, כבר יצא שמעו בגד־לות התורה שלו ובפקחותו הרבה.

העצרת החלה באמירת פרקי תהלים ע"י הגה"ר שלמה זלמן הור־רוביץ שליט"א, רבה של פאטיק. הגה"ר יוסף צבי אהרונסון, מחבר הס' "שקלי יוסף", חבר־נעוריו של הנפטר, סיפר, כי כבר לפני 80 שנה, ניבא הסבא מסלובודקה כי הגר"י קמינצקי יגדל למנהיג תורני שיאיר ויפאר את הכלל ישראל בתורתו ובחכמתו. כבר באותן השנים היה הנפטר מפורסם בעולם התורה הליטאי כאחד מעמודי־התוך של ישיבת סלובודקה, וזאת בזמן שבו היו שם גדולי בעלי הכשרונות, לומדים בהיקף עצום, וכדי להגיע שם למעמד מוכר ול־היחשב בין מצויני הישיבה — ההכרה שיהיו בו כשרונות מופל־אים וברור שהיה גדול בתורה, ביראה ובמדות.

הגה"ר אפרים אשרי, מהתלמי־דים המופלגים של סלובודקה ומחברם של ספרים תורניים, תיאר אף הוא את אישיות הגר"י קמי־נצקי זצ"ל, בספרו כי בהיותו פעם בשליחות רבנית בעיירה שבה עמד רבי יעקב לקבל את כהונת הרבנות, נתבקש אז מהמשגיח הרוחני דס־לובודקה הגה"צ ר' אברהם גרוד־זינסקי זצ"ל למסור לראשי הקהל, על שלוש מעלות של רבי יעקב. הוא איש אמת, הוא מרביץ תורה והוא מצטיין במידה של מוצא שפתיך תשמור. הוא היה אב"ד ור"מ, בתחילה אב"ד, כי הנהגתו הרבנית הובילה אותו להיות מרביץ תורה, שכן מה היה תפקידה האמתי של הרבנות, אם לא הרבצת תורה?

הגה"ר שמחה אלברג, יו"ר ועד ההנהלה של אגודת הרבנים ומח־בר ספרי "שלמי שמחה", דיבר על מקוריותו ומהותו של הנפטר. רבי יעקב זצ"ל היה איש מנוחה. הש"ית אמר לדוד "דם רב שפכת ומלחמות עשית לא תבנה הבית לשמי", ונשאלת השאלה החמורה, הלא דוד המלך לא יצא למלחמות לפני ששאל קודם, כפי שהגמ' בברכות (ג) אומרת: "נמלך בסנ־הדרין ושאל באורים ותומים", ואומר על כך הגר"א כי הכוונה היא, שבהיותו איש מלחמות חרה לו המנוחה, ואת בנין בית המקדש יכול לעשות רק איש מנוחה, שצ־ריך להחזיר כוח זה בבית המקדש, שכן כוח הפועל בנפעל. גם תורה משה מנוחה: "וירא מנוחה כי טוב ויט שכמו לסבול", גם ראש ישיבה צריך איפוא להיות איש מנוחה. רבי יעקב היה איש־נעימות, דיבר לכל אחד בשפת התורה. הוא לא השתמש במלים של רוגז. בכל השנים שבהן השתתף בישיבות נשיאות אגודת הרבנים הוא לא נשמע מתרעם או רוגז, למרות שהיתה לו תמיד הדיעה המקורית שלו בכל ענין שעלה לסדר היום. לרבי יעקב היו תלמידים רבים, ולא כל ראש ישיבה זוכה לכך. ובאיזה כוח הוא זכה לאלפי תלמידים, מפני שכל תלמיד היה כמו הבן שלו והוא היה לו כאב, וזוהי מהות הקשר שבין רב לתלמידיו, כפי שחז"ל אומרים (סנהדרין, ק"א) "טוב אתה מאב ואם".

אגודת הרבנים, הוסיף הר־אלברג, מרכינה ראשה בצער עמוק לאחר שאיבדה אחד שגילם במ־הותו את התמונה האמתית של הרבנות ההיסטורית. אישיותו של רבי יעקב ביטאה שני כוחות, הן ברבנות והן בהרבצת תורה. רבי יעקב כיבד יותר מאחרים רבנות ורבנים, מפני שבבסיסו הרבני העשיר ידע את התפקידים הקשים המוטלים על הרב, וכי אסור שת־היה מחיצה כלשהי בין רבנות לראש ישיבה. רבי יעקב זכה לא־ריכות ימים ודבר זה עצמו מעיד על שלימותו, כדברי הרמב"ן שאדם הראשון חי 930 שנה מפני שהיה יציר כפיו של הקב"ה.

הג"ר ר' לייב בארון ממונטרי־אול, מחבר "ברכת ראובן", הש־מיע הספד נרגש ומקיף על איש־יותו הרבנותית של הגר"י קמינצקי זצ"ל, שמלבד כל המעלות שמנו בו היה הפיקח במחננו. חכם שני־צל חכמתו אך ורק כדי להפיץ יותר ויותר תורה ויראת שמים.

הג"ר ברוך לזרובסקי, מחשובי הרבנים דפילדלפיה, עמד על מאמר חז"ל "כל המוריד דמעות על אדם כשר", שכשר משמעותו "גלאט כשר", ורבי יעקב מלבד גדלותו בתורה ויראה היה איש "חלק", דיבר בצדקנות ובאצילות נהג במלכותיות, התייחס לגדול ולקטן בנימוס מופלג, סבלנותו ודביעותו היו למופת ועל כולם ללמוד ממעלותיו ודרכיו.

נשיא הכבוד של אגודת הרב־נים ורבה של סובאלק, הג"ר דוד ליפשיץ, השמיע נאום הספד רווי דמעות והתרגשות. בהסתל־קותו של הגר"י קמינצקי זצ"ל, אמר, נעלמו לנו שלושה דורות אשר האירו בתורה וביראה. רבי יעקב ז"ל היה השריד האחרון לאותה אש גדולה של תורה שהדליקו גדולי ישראל בליטא. הוא הפיץ ניצוצות מהאש הזו בהרבה ארצות וערים, הן בתור רב וראש ישיבה. "חכם שמת תדאג שתוכל, להמשיך במה שהחכם התחיל בו והחבורה הזו צריכה להיות אגודת הרבנים אנו עומדים כיום בפני סכנות חמורות המאיימות על שלימות היהדות. הרפורמים והקונסרבטיביים שוברים את חומות הדת בצורה מחפירה ביותר ואסור לנו לשתוק ולהחריש. עלינו להקדיש את מירב כוחותינו ומאמצינו כדי לב־נות מחדש את כלל ישראל בצורתו העתיקה. "ויבן לו בית" נאמר ביעקב, והתרגום אומר "בי מדר־שא", הבה נפיק יותר ויותר את רוח יעקב, את רוח שם ועבר, הבה נתאמץ להושיב רבנים וראשי גדולי תורה על כסא הרבנות, הבה נעזור ונסייע לבנות ישיבות וכול־לים רבים ככל האפשר, ובזה נקיים את דרישת חז"ל, "ותדאג כל החבורה".

ראו מה בין בני לבן חמי

הלויתו של מרן הגר"מ פיינשטיין זצ"ל, העניקה לנו הזדמנות נוספת להוכח עד כמה יפים דבריה אלה של אמנו לאה, אף לימינו.

לכולנו מוכרת התופעה, בה עם הודע מותו של אחד ממנהיגי המדינה, מוכנסת המדינה כולה לאוירה המתאימה, הממשלה מתכנסת ל"ישיבת אבל מיוח־דת", ול"תכנון טקסי הלויה והאשכבה".

"המעצמה השביעית" נרתמת אף היא במלא עצמתה, בכדי להשרות עלינו מ"אוירת אבל" מיוחדת זו. (עד כמה אמיתית התפאורה, ניתן להוכח באמצעות העובדה שלאחר מספר שבועות בלבד, שמו של הנפטר החשוב, נמחק לגמרי מעל בימת הציבוריות הישראלית.

וליום הזכרון השני למותו, נאלצת המשפחה לגייס את אנשי החברה־קדישא להשלמת המנין...)

וכמובן, מידענו "הפרי־היבאי", אף הוא אינו טומן ידיו בצלחת, פוקד הוא על אנשיו, עובדי העיריה, למתוח חבלים לאורך מספר קילומטרים — מסלול ההלויה. כדי ל"הגן" על המלוים מלחץ הציבור הרחב המצטופף על המדרכות, התמונה במקרה הטוב... כמה מאות איש בלבד.

בשבוע שעבר, נוכח מסע ההלויה של רבע מיליון איש, הוא לא ראה צורך בסגירת רחובות...

בשבוע שעבר נערכה עצרת זכרון במלאת "שלשים" לפטירתו של אחד מבכירי המפקדים בצה"ל — כיאה וכראוי לציבור הישראלי, נערכה העצרת בסג־נון "הגל־הקל", ואם על פני הנוכחים זלגו דמעות, היו אלה דמעות־צחוק שנבעו מהבדי־חות אשר ליוו את ההספדים.

הגדיל לעשות ראש עירית — תל אביב, מר שלמה להט. זה המיועד לכהן כראשה ומנ־היגה של "המפלגה הליברלית החדשה"... (בינתיים מתבטאת ה"ליברליות־החדשה" בהכר־זות שנאה ונאצה כלפי הצבור הדתי ו"סחטנותו").

בדברי ההערכה לנפטר הג־דול, לא שכח "צ'יץ'" לציין בין החויות, את... גניבות הפרי המשותפות אותן ביצעו יחדיו בפרדסי הסביבה...

הציניקאים נהגו עד כה להתבדח אודות האשה הפתיה, אשר הלכה אחר מיטת חברתה, ובקול בוכים קראה: "רוחל'ה, רוחל'ה, כמה אהבת לשחק קלפים!"...

דומני שעתה אבדה להם הבדיחה...

ואם ידענו עד היום שאין הם "יודעים" כיצד לחיות, הרי הוכיחו הם לנו פעם נוספת, שהם גם אינם יודעים כיצד למות...

אכן: "ראו מה בין בני לבן חמי"...

ר. יואלזון

היום-ער"ח ניסן הוכרז ליום תפלה עולמי

מאת סופר "המודיע"

היום, יום רביעי ערב ראש חודש ניסן, הוכרז מטעם הבית דין צדק של אגודת ישראל וכל בתי הדין בירושלים כיום תפלה עולמי, בו ישפכו המוני בית ישראל צקון תפלה ושיח בפני שוכן מרומים למען יחום על שארית עמו בית ישראל ויחון אותם בדבר ישועה ורחמים.

ערב ראש החודש ניסן, אודותיו נאמר בספה"ק כי סגולתו מיוחדת לעורר רחמים, הוקבע כיום תפלה לרגל המצב הפוקד לאחרונה את עם ישראל: על סילוקם של צדיקים; על אסונות שפקדו; על חולים המצפים לרפואה; על דבר גשמים המתמהמהים בסמוך לשנת השביעית.

יום זה ישמש גם ליום של חשבון נפש לפשפש במעשים לדעת על מה ולמה באו הפרצות האחרונות בחומות הדת; חלולי השבת המתרבים, בייחוד של מרכז השמד המודמוני בפלטורין של מלך, גזירת "המפגשים", כיעוד תוצאותינו בתמונות ומראות תועבה, ההסתה נגד שומרי תורה בכל תתום ועניך.

תפלה רבים תתקיים בכל ריכוזי היהדות הנאמנה, בבתי כנסיות ומדרשות, בהיכלי הישיבות ובבתי תשב"ר. בירושלים יתכנס הציבור בשעה 4.30 ברחבת הכותל המערבי.

נציג אגו"י בדיון על שעון הקיץ:

שנאת-הדת מובילה גם לבזיון הכנסת

מאת כתב "המודיע" בכנסת

מהאה חריפה והרגשת נגד הפלאת הצעות חוק לשינוי שעון הקיץ – השמיע אתמול אחה"צ ח"כ הרב מנחם פרוש במסגרת הצעה לסדר היום שהעלה בטרם החל הדיון בנושא במליאת הכנסת. לאחר מכן אף נכנס הרב פרוש לחילופי דברים חריפים וקשים עם נציגי סיעות השמאל.

"נושא שעון הקיץ שלא מנהיגים בישראל לא נפסק ע"י הרב פרץ בראשונה; הוא נפסק בשעתו ע"י שר הפנים בר יהודה, וכעת מה פתאום נזעקתם? קרא הרב פרוש. מה עשיתם היום? "חאפ לאפ", בלאגאן מהכנסת. מה אתם עושים? ראיתם פעם תקדים כזה שבבת אחת מביאים לועדת כנסת ארבע הצעות חוק?".

קודם לכן אף אמר: "לצערי הגדול נמצאים כאן חכ"ים שלא מכירים בחוקת התורה, אבל הם תמיד מטיפים לנו שאנו צריכים לקבל את החוקים הנהלים של הכנסת. אני חושב שמה שעושים עכשיו (בהבאת הצע"ח להנהגת שעון הקיץ) הוא מבחינתכם לפחות בזיון לכנסת ולכל ההליכים המקובלים.

בסיום דבריו פנה הרב פרוש אל יו"ר הישיבה, ח"כ דן תיכון, ואמר לו: "אתה יושב עכשיו על כסאו של יו"ר הכנסת ואתה צריך לשמור על כבוד הכנסת, אני פונה אליך ומבקש ממך להפסיק את הדיון מספיק ודי מצמצום את דמו של הרב פרץ על הליך חוקי שהוא עשה, ועל עמדתו המכובדת והאמיצה".

כתום דבריו החל בכל זאת הדיון בהנהגת שעון הקיץ והצעתו לא נתקבלה. בטרם שיצא את המליאה קרא לעברו ח"כ שריד "בריון", הרב פרוש השיב לו בקול גבוה: "אתה המסית הראשי לבריונות"...

הכנסת החליטה לא יעלו מסי ארנונה בלמעלה מ-170 אחוז

מאת כתב "המודיע" בכנסת

מליאת הכנסת החליטה אתמול, בתום דיון עירני ולעתים סוער, כי הרשויות המקומיות לא תוכלנה להעלות את מיסי הארנונה בלמעלה מ-170 אחוז כאמור אשתקד.

במקרים של העלאה גבוהה משיעור זה תצטרך ההעלאה לקבל את אישור שר הפנים.

הכנסת אישרה את ההחלטה במסגרת דיון בחוק ההסדרים במשק, בקריאה סופית.

היום-הפגנה בבית שאן נגד קיום "המפגשים"

הורים מוחים על כפיה אנטי-דתית

מאת סופר "המודיע"

הבוקר, תערך בשערי בית הספר התיכון המקיף בבית שאן הפגנת מחאה, שבה שלמקים יעימו תלמידי בית ספר מכפרי המושלים כבקור נוכלך של נב ריס ערביים אותם ביקרו תלמידי התיכון בבית שאן לפני זמן מה.

ארגון הפעילים "יד לאחים" העומד בראש מערכה זו, קרא אתמול לתושבי בית שאן להצטרף למחאה הציבורית בנושא. כתוצאת בית שאן הודבקו אתמול מודעות רבות מטעם "יד לאחים", המדברות בגנות המפגשים המוליכים לנשואי תערובת.

במשרדי "יד לאחים" נערמו בימים האחרונים עדויות רבות של הורים ממקומות שונים על כפיית מפגשים בין בניהם ובנותיהם עם נערים מבני המיעוטים. באחד המקרים, נאמר להורה שמתנגד למפגשים כי "זו פעילות חברתית הכלולה בתכנית הלימודים".

דובר "יד לאחים" הטעים אמש כי ארגונו נחוש בדעתו להמשיך במאבק בלתי מתפשר נגד הכפיה האנטי דתית והאנטי מצפונית שמנסה משרד החינוך לכפות במסווה של חינוך "לדמוקרטיה ודו קיום".

חקירה סביב התנכלויות לאנשי "יד לאחים"

משטרת טבריה חוקרת תלונות של חברים בארגון "יד לאחים" בעיר, על התנכלויות בלתי פוסקות לאנשיהם מצד אלמונים.

באחרונה חובלו מכוניותיהם הפרטיות של כמה מראשי הארגון ונגרם נזק לצמיגים ולפח החיצוני של כלי הרכב, ההשערה היא כי יש קשר בין פעילות זאת למבצעים שמקיימים הארגון הזה נגד המסיון בטבריה (עתים).

מפעל "מנועי בית שמש" לא יסגר; ועדת שרים תבדוק הצעות תפעול

מאת סופרנו הכלכלי

מפעל "מנועי בית שמש" ימשיך לפעול. ועדת שרים מיוחדת תבדוק את האפשרויות השונות להפעלת המפעל. בוועדה חברים השרים מודעי, רבין, ארנס, יעקבי, שחל ושרון. כך החליטה אתמול ועדת השרים לכלכלה.

שר האוצר יצחק מודעי הציע למנות כונס מפעיל ל"מנועי בית שמש" מודעי אמר כי בצורה כזו ניתן לפרוש את הובותיו של המפעל. לדבריו גם אם תפרוש חברת "פרט אנד וויטני" מהשותפות במפעל עקב מינוי כונס מפעיל, הרי שכדאי לעשות כן לנוכח דיווחי המפעל על הסיכוי להבראתו.

שר הכלכלה גד יעקבי אמר כי אין לסגור את המפעל, יעקבי הציג לפני ועדת השרים נתונים כלכליים לפיהם סגירת המפעל תעלה 70 מיליון דולר למשק הלאומי ולממשלה תעלה 35 מיליון דולר. לדבריו, מכירת המפעל לתעשיה האווירית תעלה לממשלה בסביבות 69 מיליון דולר ולמשק הלאומי 75 מיליון דולר. לעומת זאת במכירת המפעל ל"כור" תשא הממשלה בהשתתפות של 42.7 מיליון דולר והעלות למשק הלאומי תהיה כ-50 מיליון דולר.

סופרנו הכלכלי מעיד כי אלה הן 3 ההצעות העיקריות העומדות לפני ועדת השרים לכלכלה. להצעות אלה יש לצרף את הצעתו האחרונה של שר האוצר למנות כונס מפעיל למפעל. ועדת השרים המיוחדת תבדוק את ההצעות הללו לגופן.

מכונית תופת התפוצצה בחצבייה

מכונית תופת ובה מחבל התפוצצה אתמול אחה"צ ליד הכפר חצבייה בדרום לבנון. נודע על ששה פצועים.

מטען חבלה נתגלה בירושלים

ערנותה של אשה מנעה אתמול אסון כבד לאחר שהתגלתה מטען חבלה גדול שהונח בתחנת אוטובוס בירושלים.

כתב עתי"ם מוסר, כי המטען הונח בתחנת אוטובוס ברחוב ששת הימים ליד צומת הגבעה הצרפתית.

---

10 פצועים מפגיעת בקבוק תבערה באוטובוס בירושלים

"אנשים בוערים התגלגלו על הכביש. זה היה איום" — כך תארה תושבת שכונת נוה יעקב בירושלים שהיתה בין נוסעת האוטובוס שנפגע אתמול מבקבוק תבערה שנזרק לתוכו, בכביש נוה יעקב בצפון ירושלים.

בפיגוע נפצעו 10 נוסעים, שניים מהם בינוני עד קשה והיתר קל, מרביתם סובלים מכוויות, אחרים משאיפת עשן ומחבלות. כל הפצועים הועברו באמבולנסים ובמכוניות לביה"ח "הדסה" הר הצופים, וסגן מנהל בית החולים, פרופ' מיכאל מאיר מסר, כי כמה מהם ישוחררו עוד הלילה.

המשטרה עצרה 17 חשודים לחקירה.

חקירת המשטרה העלתה, כי הבקבוק נזרק מאחורי האוטובוס, הוא חדר דרך החלון האחורי שהתנפץ לרסיסים והתלקח בתוך האוטובוס, נראה, כי היה זה בקבוק קוקה קולה, ממולא בנפט ובקצהו פתיל השחיה. האש אחזה בבגדיהם ושערותיהם של הנוסעים שישבו בחלק האחורי של האוטובוס וגם המושבים העשויים פלסטיק נדלקו.

אחרים מהפצועים נפגעו משאיפת עשן, כתוצאה מהאש שפרצה בתוך האוטובוס.

מיד לאחר הפיגוע הגיעו למקום כוחות גדולים של משטרה, מכבי אש ואמבולנסים שהעבירו חמישה פצועים לביה"ח "הדסה" הר הצופים, השאר הועברו כאמור, במכוניות פרטיות.

יצויין, כי איזור הפיגוע מאוד יהודית. ליד התחנה מספר בתים המוקפים חומת אבן. נראה, כי המחבלים זרקו את בקבוק התבערה, ונמלטו בריצה לכיוון ענתה.

זהו אחד ממקרי התקיפה המתמידים ביותר בתקופה האחרונה במשטרה לא זכור מקרה נוסף שבו הותקף אוטובוס בבקבוק תבערה. עד כה נרגמו אוטובוסים באבנים ובכמה מקרים היו פצועים. לאחרונה חשפו הבטחון חוליית מחבלים שהודתה, בין היתר בזריקת בקבוקי תבערה לעבר התחנה הסופית של קו 25 בשכונת נוה יעקב. (עתים).

שביתת מסחר כללית בפתח תקוה

שביתת מסחר כללית התקיימה ביום ג' בפתח תקוה. רוב החנויות המוכרים בתי העסק הצנים הפרטיים היו סגורים. מאות סוחרים נוטמים ונציגי רשתות שיווק וכן נגנות מסוחרות באו להפגנה, שהתקיימה ברחבת העיריה בשעה 10 בבוקר.

ההפגנה המשותפת, עליה החולט היותה צעד בלתי נמנע לדברי הארגונים הכלכליים בעיר, לאחר שכל הפגישות עם ראש העיריה דב תבורי אותו מבקרים הסוחרים קשות, לא העלו כל תוצאות.

המארגנים ביקשו מהנוכחים לאסוף את תשלומי הארנונה והעמידו לרשותם פח ובו הדליקו מדורה קטנה. אחד הדוברים קרא ברמקול, כי לא יתנו לראש העיר להרוס את העיר, שעלתה בעמל, וחייבים לשנות את רוע הגזירה

בטקס בו הותקפה הרבנות וההלכה

15 זוגות אתיופיים "נישאו ע"י הקייסים"

15 זוגות בני עדה האתיופית נישאו אתמול אחה"צ באולמי "עלי" בטקס נשואים, שערכו להם "קייסים" מבני העדה, הרבנות סירבה להשיאם לאחר שהם סירבו לקיים טבילה להשלמת גיורם.

לחתונה התמנו אישי ציבור רבים, ובהם נשיא המדינה, שרים וחברי כנסת, אולם איש מהם לא הופיע. היחיד שהופיע היה יו"ר האגודה לזכויות האזרח שופט בית המשפט העליון לשעבר חיים כהן.

אגודת נעמ"ת והאגודה לזכויות האזרח, שנציגיהם נכחו בחתונה, הודיעו כי בכוונתם להגיש סיוע משפטי וציבורי לזוגות שנישאו, כדי שנישואיהם יוכרו כחוקיים גם על ידי הרבנות הראשית.

הטקס נוצל ע"י גורמים אנטי-דתיים המסיתים את עולי אתיופיה נגד הרבנים וההלכה, כבימה לנגוח ההלכה הצרופה המסורה לנו מדור דור.

תוצאות הגרלת ה"לוטו"

בהגרלת הלוטו 14/86 שהתקימה אתמול עלו המספרים הבאים: 4, 6, 7, 12, 13, 32. המספר הנוסף 11. (עתים).

דומינו חגים

מתנה לחג הפסח

בכל חנויות הצעצועים והספרים

"הכל לגן"

מאה שערים 7 י-ם

קחו אצל לוסטיג

תנורי אפיה ובישול

ממיטב החברות בדגמים מיוחדים ובתשלומים נוחים

אספקה מיידית

30 שנות נסיון

ערובה לטיב ואיכות

ניתן להשיג חלקי חילוף לתנורי אפיה ובישול

תלם, בלרס, ברוש, אפולו, רנקו, מלפימן, ועוד

מבצע פסח

המבחר הגדול והזול ביותר של חלקי חילוף לכל סוגי תנורי אפיה וכיריים מיועדים לפסח

רק אצל ליהמן

מאה שערים 5 ירושלים

★ שחות נאמן ★

★ אצל ליהמן כמובן ★

תשב"ר

תשב"ר

יריד פסח ביריד גאולה

רחוב מא"ש 2

★ חומרי ניקוי ★ נייר כסף

★ נייר אלומיניום (חבילה רק 0.50 אגורות) ועוד ועוד.

ישוב מעלה עמוס

מרחיב שורותיו

מעלה עמוס ישוב חרדי בהרי ירושלים,

קולט משפחות נוספות,

ברוכות ילדים וזוגות צעירים

33 ק"מ מירושלים, במקום: מרכז תורני בתנופה נוף מרהיב, אויר ואוירה מיוחדים, מוסדות חנוך, מקוה ועוד ועוד

בואו והצטרפו אלינו ותהנו גם אתם מאיכות חיים שרק אנו מסוגלים להציע

פרטים 02-931395

חדש — הופיעו — חדש

סדר הגדות לפסח

"חיים ואמונה"

עפ"י נוסח ומנהגי רבוה"ג מקרעסשיניף ודבורנא מעוטר בד"ת סיפורים ושיחות קודש.

להשיג בכל בתי מסחר לספרי קודש

ההפצה הראשית: "מרכז הספרים" רח' הרצל 2 בני ברק טל. 794114

הפתעת השנה

בראו להכות להגדות המיוחדות שיצאו לאור בס"ד

1. הגדה של פסח כי ישאלך בנך מבוארת ומפורשת עם מדרשי חז"ל ופרושי גדולי ישראל

2. הגדה של פסח מאירת עינים עם ציורים מרהיבים ואיורים מגדרים

02-827778

בס"ד

צרכניות למען ירושלים

צפניה 7

הודעה חשובה

הצרכניה המיוחדת לפסח

תתקיים ברח' צפניה 17

הפתיחה ביום ה' א' ניסן

פתוח: לפנה"צ 2-11 אחה"צ 5-8

פתוח גם במוצש"ק משלוחים לכל חלקי העיר

בברכת חג כשר ושמח

ההנהלה

למבקשים את הטוב ביותר

"פניני רהיט"

מטבחים, חדרי שינה, חדרי ילדים, פינות אוכל ועוד

רבי עקיבא 20 ב"ב טל. 7512779

המפעל: הלהב 5 א' התעשיה, חולון

הסתדרות מורי אגודת ישראל בארץ ישראל

השל"ה 2 ת.ד. 184 בני ברק טל. 701266

השתלמויות למורים בלתי מוסכמים

מיד לאחר חג הפסח הבא עלינו לטובה נפתח אי"ה קורסים

בהיסטוריה' וקורס קיץ

למורים בלתי מוסמכים

ההרשמה לקורסים תתקיים במשרדנו כל יום בין השעות 4-6 אחה"צ

מורי חיפה והצפון המעונינים להשתתף בקורס קיץ, ירשמו אצל הרב קנר מנהל ת"ת "תורת אמת" חיפה

אין אנו מתחייבים לפתוח את הקורסים אלא אם ירשמו לפחות 25 מורים, לכל אחד מהקורסים

דרשו לילדכם בחנויות הצעצועים והספרים

משחק זכרון ברכות

עשוי-כולו פלסטיק

תוצרת "הכל לגן"

מאה שערים 7 י-ם

מכירה מיוחדת

לבגדי תינוקות אקסקלוסיביים מאיטליה

הגיע מבחר חליפות קצרות וארוכות מרהיבי עין וגם כמות מצומצמת של גרביוני כותנה לבן וכחול כהה וגרבים לתינוקות

המכירה תערך היום בין השעות 7.00-9.00 בערב ברחוב בעל התניא 8 שוק מאה שערים מול ישיבת תורה ויראה

מכירה מיוחדת לקראת הפסח!

בבית האופנה

"בתיה"

רח' יחשלים 52 ב"ב

מבחר בגדי ילדים ונשים ממיטב היצרנים

המחירים ללא תחרות!

★ מכנסים לילדים

★ חצאיות

★ שמלות

★ חולצות

★ מתנות לתינוק

אפשרות 2 תשלומים בקניה גדולה

להתראות אצל בתיה

ברכת מזל טוב נאמנה

הרינו מגישים בזה לחברנו ידידנו הדגול הגאון הגדול והמפורסם

רבי יצחק פלקסר שליט"א

אב"ד בד"צ אגודת ישראל

מחייס שו"ת "שערי יצחק" ח"א תלקים

ולחתנו הרב הגאון

מוה"ר משה קלירס שליט"א

לנשואי הנכדה הבת תחי' עב"ג הי"ו

יזכה לראות רב נחת דקדושה מכל יוצאי חלציו לתפארת בית אבות

בד"צ אגודת ישראל ירושלים ת"ו

לנחמה יצהרי תחי'

שפע ברכות לארוסיך

עם דניאל גודיס נ"י

יהי"ר שתזכו להקים בית נאמן בישראל.

בדור ישרים יבורך

בית ספר "חורב" י-ם

חדש! ★ קרבה שנת השבע ★ הופיע!

★ עוד לא נראה כבושם הזה ★

ספר "אוצר הכסף"

על הלכות שמיטת כספים ופרוזבול

מאת הרב הגאון

רבי פרץ טובי' הלוי דייטש שליט"א

אבד"ק חליסה-חיפה

הספר כולל כל הדינים והפרטים משולב באוסף נדיר של כל שיטות הפוסקים הדנים במצות כתיבת פרוזבול

בסוף הספר נמצא מפתח סימנים וענינים מפורט שיש בו תועלת לכמה מקצועות נרחבות בתורה

להשיג בחנויות הספרים

ספר נפלא להענקה כשי לבר מצוה ושאר הזדמנויות

בס"ד

ושננתם

ארגון לשנון וחזרה שע"י מכון להוראה

ירושלים - מגזר

MECHON HAHOYROA

לבחורי הישיבות הי"ו

אר"ב תשמ"ו

הננו להודיע לנבחנים בשלבים מתקדמים ב' ג' ד' והלאה, שהבחינה הבאה תתקיים אי"ה בימים שני שלישי ורביעי פרשת קדושים כ"ו כ"ז כ"ח ניסן תשמ"ו, באולם השמחות בבהכנ"ס "עזרא הסופר" רחוב הטורים 20 ירושלים, משעה 8 בבוקר עד שעה 2 אחה"צ, (הרצאת תיקי בחינה לנבחנים עד שעה 11).

לנבחנים חדשים בשלב א' אין צורך בהרשמה מוקדמת ויכולים להופיע מתי שהם מוכנים לבחינה כל יום משעה 6.00 עד 6.30 בערב במשרד

מלבד בחודש ניסן

בחור יקר!

לתשומת לבך! נבחן המגיע לאלף דפים בהתאם לתכנית הבחינות מגיע לסכום של עשרת אלפים וארבע מאות דולר ($10,400)

בברכת התורה

וחג פסח כשר ושמח

ההנהלה

מפעלי השתלמות ורווחה של נשי אגודת ישראל

כל דצריך... כל דיכפין...

מתבקשות משפחות מבני ברק ומירושלים לארוח משפחות-עולות מבריה"מ לליל הסדר

המעונינות, נא לפנות לועדת הידידות עם עולי בריה"מ. טל. 02-531364 02-827988

בברכת חג כשר ושמח

ועדת הידידות

הודעה

ההכשר שניתן לביח"ר "הממרח" לפסח תשמ"ו הוענק ע"י הרב יצחק חלמיש מנחלת יצחק — ת"א כמות אריזות קטנה שחוקה על ידינו בלי להסיר את חותמת בד"ץ אגו"י — שההכשר מאתם הוא רק לכל ימות השנה.

על הקונים להחזיר אריזות אלו עמ"נ לקבל את מבוקשם.

בברכת חג שמח

"הממרח" רח' בית-הלל 29 ת"א

הרבנות הראשית לחיפה והמחוז

מחלקת הכשרות

הודעה

לאחר שהנהלת מאפית

"בית הלחם שיבולת ש.ז.ב. בע"מ"

התנצלה בפני הרבנות הראשית חיפה מחלקת הכשרות וקבלה על עצמה להשמע לכל הוראותיה החוזרת את הפקוח על שתי המאפיות שלהם ברח' יוליוס סימון במשרד חיפה ע"י בית חרושת תנובה וברח' יוסף 18 חיפה

"יאכלו ענוים וישבעו"

הרבנות הראשית חיפה מחלקת הכשרות

כ"ז אדר ב' תשמ"ו 6.4.86

עירית בני ברק — קרן בני ברק לפיתוח

חנוכת אגף מקוה טהרה חדש בבית המרחץ בשיכון ה'

תושבי עירנו מוזמנים בזה לחנוכת האגף החדש של בית המרחץ העירוני בשיכון ה' ע"ש העסקן הדגול ואיש האשכולות, רבי ראובן אהרונוביץ ז"ל ראש העיר במשך שנים רבות ותושב השיכון, שנתרם ע"י ידידים לזכרו.

הטקס יתקיים אי"ה ביום חמישי ר"ח ניסן ה' תשמ"ו, בשעה 4 אחה"צ בדיוק ברחבת בית הכנסת הגדול בשיכון ה', (סיור במקום — בשעה 3.30)

נ.ב. מקומות מיוחדים לגברות.

משה אירנשטיין

ראש העיר

איזה "שולחן ערוך" מגיע להמון שלך?

שולחן ערוך הגדול והמפואר בהוצאת זכרון יעקב

להשיג בחנויות הספרים

הפצה: "מרכז הספרים" הרצל 2 בני ברק טל. 794114

מובחר

גבעת שאול, ירושלים ת"ד 6153

טלפונים: 528402 02-520971

תעודת כשרות למהדרין

לימי הפסח תשמ"ו

הננו מאשרים בזה כי מפעלי מ.נ.ג.ל. (סיידר הגליל) בקרית שמונה ייצרו ייצור מיוחד של מיץ תפוחים לפסח ובהשגחה מיוחדת מטעם הבד"ץ (ללא החומר "פקטונקס") המילוי בבקבוקים (של ליטר) נעשה בפקוח מיוחד וצמוד, במפעלי יפו מור באשדוד עבור מובחר ירושלים

על כל בקבוק של "מובחר" ופחית של "מ.נ.ג.ל." חייבת להופיע חותמת הביד"צ וכשר לפסח

תוקף תעודה זו לימי הפסח תשמ"ו

תעודה זו ניתנה ביום ט"ז אדר ב' תשמ"ו

מחלקת הכשרות

עזרת תורה דאמריקה בישראל

סנהדריה המורחבת ★ 810714 ★ ירושלים

כוס תנחומים

למע"כ הרב הגאון המפורסם, איש האשכולות ורב הפעלים

מוהר"ר שמשון רפאל ווייס שליט"א

חבר הנהלתנו

ומשפחתו הכבודה שתחי'

בפטירת רעיתו - אמם הרבנית הדגולה ע"ה

המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לדאבה עוד

המועצה — ההנהלה

מודיע:

את הבגדים המשומשים שברשותכם תוכלו להביא או לשלוח

ל"בגד לנצרך" רח' רבי עקיבא 42 (בפסג') בני ברק בין השעות 1-9 לפנה"צ 4-8 אחה"צ

אם אין באפשרותכם להביאם תוכלו לצלצל טל: 03-704633 ויבואו לביתכם לאסוף את הבגדים

אל תזרקו את הבגדים!!!

ארגון "בגד לנצרך"

מיסודו של הפעילים "יד לאחים"

זכרו לכל בגד מיותר יש נצרך!!